КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 105 (8845). ● 27 май, 1986 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА 1986 ЙИЛГИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ МАШИНАДА ТЕРИШГА ВА ТАЙЁРЛАШГА ҲОЗИРЛИК КЎРИШ СОҲАСИДАГИ ЭНГ ЗАРУР ТАДБИРЛАР ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг қарорларида ўн иккинчи беш йилликда пахтачиликдаги фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида шу тармоқни янада ривожлантириш юзасидан катта вазифалар қўйилганини таъкидлайдилар.

Республиканинг кўпгина илғор хўжаликлари ва пахта тозалаш корхоналари ҳозирнинг ўзидаёқ пахта теришга ва тайёрлашга моддий-техникавий базани ҳар томонлама шай қилиб қўйиш чора-тадбирларини кўрмоқдалар. Республика колхоз ва совхозларида пахта етиштириш барча технология жараёнларини механизациялашни таъминлаш учун зарур машина-механизмлар мавжуд.

Шу билан бирга 1985 йилда 36 мингта пахта териш машинаси мавжуд бўлгани ҳолда, терим пайтида кўпи билан 20 мингта машина ишлади, ҳар бир машинада мавсум давомида ўртача ҳисобда 61 тонна пахта терилди. Пахта ҳосилининг жами 37 проценти, Андижон ва Хоразм областларида 27 проценти, Фарғона областида 14 проценти, Бухоро областида эса 11 проценти машинада териб олинди.

Терим техникасини тайёрлаш муддатларига риоя қилинмаяпти, ҳамма жойда ҳам ремонт корхоналарининг икки смена ишлаши ташкил этилмаяпти, техника ремонтининг сифати паст бўлишига йўл қўйилмоқда. Район агросаноат бирлашмалари ремонт корхоналарининг ҳамда колхоз ва совхозлар устахоналарининг қувватларидан тўла-тўкис фойдаланилмаяпти. Кўпгина хўжаликларда механизатор кадрларни тайёрлаш ва уларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши ҳақида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти. Теримнинг долзарб пайтида ҳар йили айниқса қўриқ районларда пахта териш машиналарининг бир қисми механик-ҳайдовчилар билан таъминланмай қолмоқда.

Пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини, қуритиш-тозалаш цехларини, ортиш-тушириш механизмларини, лаборатория асбоб-ускуналарини тайёрлаш ва ремонт қилиш суст олиб борилмоқда. Янги асфальтланган бунт майдончаларини қуриш, автотарозилар ўрнатиш, эталон стандартлар, ўлчов техникаси ва приборларини тайёрлаб қўйиш планлари бажарилмаяпти.

Ғўза баргини тўктириш муддатларига риоя қилинмаяпти, шу мақсадда ерда ишлатиладиган аппаратлардан етарлича фойдаланилмаяпти.

Колхозларни, совхозларни, пахта заводларининг тайёрлов пунктларини 1986 йил пахта ҳосилини машинада теришга, қабул қилишга, асрашга ва қайта ишлашга ўз вақтида шай қилиб қўйиш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Главсредазирсовхозстрой ва уларнинг жойлардаги органлари, колхоз ва совхозларнинг, корхоналарнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари бу йилги шароитларни эътиборга олиб, ғўза парваришини намунали ўтказиш, унинг ривожланишдан орқада қолишига, далаларни бегона ўт босишига, ғўзаларнинг чанқаб қолишига йўл қўймаслик, суғориш учун ажратилган сувдан оқилона фойдаланиш, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларининг олдини олиш ва уларга қарши курашиш, бунинг учун меҳнатга лаёқатли жами аҳолини ва техникани сафарбар қилиш тадбирлари комплексини белгилаб, амалга оширсинлар.

Терим бошлангунга қадар янги дала шийпонлари, асфальтланган майдончалар, хирмонлар, йўллар, кўприклар қурилишини тугаллаш ва мавжудларини ремонт қилиш, тош-тарозиларни тартибга келтириб қўйиш; колхоз ва совхозларга етарли миқдорда этак, брезент, шолча ва уруғлик пахта учун қоп келтириб қўйиш тавсия этилди.

Бир ой мобайнида барча хўжаликлардаги жами пахта териш машиналарини инвентаризациядан ўтказиш, пахтазорларнинг қатор оралари мавжуд пахта териш машиналарига қанчалик мувофиқлигини ҳар бир хўжалик бўйича анализ қилиб чиқиш, заруратга қараб, уларни район агросаноат бирлашмасида ва область агросаноат комитетида хўжаликлар ўртасида қайта тақсимлаш, бу ишни 10 июнгача тугаллаш кўзда тутилди.

1986 йилда машинада пахта териш топшириқларини ўн кунлик муддат ичида ҳар бир колхоз, совхоз, районга етказиш ва бу топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш зарур. Ҳосили машинада теришга ажратилган далаларда ҳосилни сифатли теришни ва техникадан юксак унум билан фойдаланишни таъминлашни кўзда тутиб, ғўзани шунга мувофиқ равишда ўстиришга оид агротехника тадбирлари комплексини амалга ошириш белгиланди.

1 августгача пахта териш машиналари, техникавий хизмат воситалари, трактор прицеплари, пахта ортиш механизмлари ремонтини тугаллаш, 1 сентябргача эса кўрак узиш машиналари, кўрак чувиш механизмлари ва бошқа техника воситалари ремонтини тугаллаш топширилди. Ҳар бир хўжаликда ремонт бригадалари ва звенолари тузилиб, уларнинг унумли ишлаши учун зарур шароитлар яратиб берилсин.

Терим техникасини тахт қилиш қандай бораётганлигини область агросаноат комитетлари ва район агросаноат бирлашмаларининг кенгашларида мунтазам равишда муҳокама қилиш тавсия этилди. Июлда мусобақадош хўжаликлар ва районлар ўртасида терим техникасининг шайлигини ўзаро текширишдан ўтказиб, ремонтнинг сифатига алоҳида эътибор бериш белгиланди.

Қарорда механик-ҳайдовчилар тайёрлашни ҳамда пахта териш машиналарининг икки смена ишлашини ҳисобга олиб, уларга малакали механик-ҳайдовчиларни бириктиб қўйишни 1 сентябргача тугаллаш кўзда тутилди. Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозларида 1986 йилда ғўза баргини тўктиришга оид топшириқ тасдиқланди.

Республика Агросаноат давлат комитетига, Главсредазирсовхозстройга, Қорақалпоғистон республика ва область агросаноат комитетларига вегетация даврида пахтазорларнинг қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалган жойларини аниқлаш учун далаларни мунтазам равишда текшириб бориш, етиштирилган ҳосилни сақлаб қолишга қаратилган тадбирлар комплексини амалга ошириш топширилди.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси билан биргаликда ғўза баргини тўктириш учун зарур миқдордаги қишлоқ хўжалик авиацияси самолётлари ва вертолётларини аниқлаш ҳамда

(Давоми 3-бетда).

ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР

КОМБИНАТНИНГ ТЎРТИНЧИ ЮЛДУЗИ

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда улкан муваффақиятларга эришгани учун СССР Енгил саноати министрлиги ишчи ва хизматчиларидан бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Улар орасида Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Евгения Александровна ГУБИНА ҳам бор.

ЕВГЕНИЯ Александровна Губинага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилгани ҳақидаги хушхабарни радиодан эшитиб, табриклаш учун уйига қўнғироқ қилдим. Трубкадан шодон овоз эшитилди.

— Евгения Александровна, табриклайман!

— Раҳмат, раҳмат. Ҳозир ҳамкасб қўшниларим бирин-кетин чувиллаб чиқиб қолишди, қулоқларимга ишонмайман...

Унинг ҳаяжонланаётгани овозидан шундоққина сезилиб турарди. Буни эса тушуниш мумкин. Ахир 16 ёшида мана шу тўқимачилик комбинатига келган кичкинагина қизча 30 йил давомида ушбу корхонанинг қувонч ва ташвишларига шерик бўлди, фидокорона меҳнат қилди. Ҳа, 30 йил тинимсиз бор кучи ва имкониятини бериб ишлади. Дастлаб келганида оддийгина Женя эди, йиллар ўтиб тажриба ва маҳорат билан баравар обрў-эътибор орттирди — Евгения Александровна бўлди. Яна вақтлар ўтди, ҳукумат мукофотлари билан тақдирланди. Сўнг Ўзбекистон Компартияси XIX съездига делегат қилиб сайланди. Шундан сўнг у республика Компартиясининг XX ва XXI съездларига ҳам делегат қилиб сайланди. Ниҳоят, КПСС XXVII съездида иштирок этди.

— Съездлар саройида уч марта бўлдим,— дейди Евгения Александровна фахрланиб,— биринчи марта бундан 20 йил муқаддам ВЛКСМ XV съездининг делегати сифатида бўлган эдим. Иккинчи марта 1973 йилда Тинчликсевар кучлар Бутунжаҳон конгрессида қатнашдим.

— Ҳозир сизни бутун Тошкент, Ўзбекистон танийди, ҳатто мусобақадош Иваново областида ҳам машҳурсиз. Қолаверса, Болгарияда мусобақадошларингиз бор. Айниқса, мана энди Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлгач бутун мамлакатга танилдингиз. Ҳаётингиздаги дастлабки улкан муваффақият, дастлабки «танилиш» қачон рўй берган?

— Биласизми... мен бу ҳақда ўйламаган эканман. Ҳа, мен ҳеч қачон «таниламан» деб ҳаракат қилмаганман. Янгийўлда туғилиб ўсдим. 1955 йилда 7-синфни тугатдим. Ўша пайтда Тошкент тўқимачилик комбинати «жар солмоқда» эди, унинг номи жаранглаб эшитиларди. Гигант комбинатда ишлаш иштиёқи кўпчилик ёшлар қатори мени ҳам ўз бағрига чорлади. Энг оддий касбда — фарқ очувчи бўлиб бир йилча ишладим. Бир маромда гувиллаб, калаваладаги ипдан оппоқ газлама тўқиётган тўқув станоклари менга мўъжиза бўлиб туюлар, ишдан сал бўшасам ёки тушки танаффусда уларнинг олдига келиб қолганимни ўзим сезмасдим. Бир йилдан сўнг тўқувчига шогирд тушдим, шу станокларда ишлай бошладим. Мана, 30 йилдирки, ҳамон уларнинг «асириман». 1971 йилда саккизинчи беш йиллик якунлари бўйича Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирландим. Тўққизинчи беш йиллик шахсий планини муддатидан илгари бажарганим учун эса Ленин ордени олдим.

Ўн биринчи беш йилликда рекорд натижага эришдим. 2 миллион 406 минг метр газлама тўқиб, ўн йиллик нормани бажардим!

— Сиз илғор, ветеран ишчи бўлиш билан бирга комбинатнинг жонкуяри ҳамсиз. Бусиз мумкин эмас — корхона учун жон куйдирмаган одам ҳеч қачон илғор бўлолмайди. Бир пайтлар жарангдор номи билан сизни ва бошқа минглаб ёшларни ўзига чорлаган комбинатда кейинги йилларда ёшлар камайиб қолди. Бунинг сабабларини нимада кўряпсиз?

— Бунга объектив ва субъектив сабаблар бор. Объективи — ёшлар учун шарт-шароит ҳозирги талаблар даражасида эмас. Мен ишлаб чиқариш шароитларини ҳам назарда тутяпман. Ҳозир бизнинг 2-тўқув фабрикамизнинг ўзида 1939 йилдан бери ишлаётган 800 дан ортиқ станок бор. АТПР — 100 маркали янги серунум станокларнинг олдида улар жуда ибтидоий кўринади. Ёшлар бу станокларда ишлашни хоҳлашмайди. Менинг ўзим ҳам хоҳламас эдим. Субъектив сабаб — айрим ёшларнинг ўзлари енгил-елпи ишларни исташади, жон койитиб ишлагиси келмайди. Ундайларга янги станок берсанг ҳам ёлчитмайди. Бироқ, бундан қатъий назар, маданий-маиший, турар-жой шароитларини яхшилаш керак.

— КПСС XXVII съезди ҳаётингизда қандай из қолдирди?

— Ўчмас, абадий из. Съездлар саройида ўтирар эканман, мажлислардаги конкретлилик, ошкоралик, ҳар бир нарсани ўз номи билан аташ мени тўлқинлантириб юборди. Партия биз ишчиларнинг меҳнатга онгли муносабатимизга умид боғлаши менга ёқди. Омбор учун эмас, халқ учун сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш зарурлиги тўғрисидаги гаплар қулоғимга қуйилиб қолди. Ўзим эса ўн иккинчи беш йилликда ҳам ўн йиллик нормани бажаришга сўз берганман.

...Ҳа, ишчи сўзи — ҳақ сўз! Ишчи номи — шарафли ном!.. Евгения Александровна Губина Тошкент тўқимачилик комбинатида Марҳамат Йўлдошева, Лидия Павловна Казанцева, Буолма Жўраевадан сўнг тўртинчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Суратда: янги Қаҳрамон Евгения Александровна Губинани ҳамкасблари, шогирдлари юксак унвон билан табриклашмоқда.

А. Абалян фотоси.

ПИЛЛА—ДАВЛАТГА

● БУ ЙИЛ Чиноз райони пиллакорлари давлатга 134 тонна хом ашё топширишга аҳд қилганлар. Кўпгина хўжаликларда қурт боқиш мавсуми намунали ташкил этилди. Пилладан юқори ҳосил етиштирилди. Суратларда: (ўнгда) Киров номли колхознинг моҳир пиллакори Қандиннисо Шерғозиева. У 95 килограмм пилла топширди. (Ўртада) Бош пилла қуритиш идорасининг лаборанти Ёқутой Эминова Охунбобоев номли колхознинг тажрибали пиллакорларидан. (Чапда юқоридан) Салима Хўжаназарова ва катта лаборант Муҳаббат Қосимова пилла сифатини текшириб кўрмоқдалар. (Пастда) оператор Мавжуда Абдиева ва катта оператор Юсуфаҳмад Нуримов ўртоқлар иш устида.

Р. ГАЛЛИЕВ, Ж. ТЎРАЕВ фотолари.

Ёшлар, ҳисса қўшинг!

Совет кишиларининг талаб-эҳтиёжларини қондиришдек муҳим ва масъулиятли ишга қўшадиган ҳиссани кўпайтириш ёшларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Ёш коммунистлар — мутахассислар ҳамда енгил ва маҳаллий саноат, савдо, маиший хизмат, алоқа, соғлиқни сақлаш, коммунал хўжалик ва матлубот кооперацияси муассасалари ва корхоналари комсомол ташкилотлари секретарларининг республика кенгашида ана шу ҳақда гап борди. Кенгаш 24 май куни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида ўтказилди.

Кенгашда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш комплекс программасини рўёбга чиқаришда ёшларнинг ролини оширишга катта эътибор берилди. Партия XXVII съездига КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида айтилганидек, 80-йилларнинг йигит ва қизлари ишга шай бўлиб, ўзларини турмушнинг турли соҳаларида намоён этиш имкониятларини қидириб топмоқдалар. Аҳоли учун товарлар ишлаб чиқариш, савдо-сотиқ, маиший хизмат соҳасида ҳали анчагина камчиликлар бор. Айни ёшлар ўзларига хос бўлган жўшқинлик ва активлик билан бу борада билим ва кучларини ишга солишлари мумкин.

Кенгаш қатнашчилари ишлаб чиқарилаётган моллар сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш, аҳолига хизмат кўрсатиш билан банд бўлган корхона ва муассасаларда меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий қилиш проблемаларини кўриб чиқдилар.

Кенгашда сўзга чиққан кишилар кадрлар психологиясини ўзгартирмай туриб, маҳсулот ишлаб чиқариш, савдо-сотиқ ва маиший хизмат соҳасидаги ишларни қайта қуриш мумкин эмаслиги тўғрисида гапирдилар. Комсомол олдида ана шу соҳада ишлаб турган йигит ва қизларни топширилган иш учун масъулиятни ҳис этиш руҳида тарбиялаш, ҳар бир киши ўз жойида виждонан ва тўла самара билан ишлашига эришиш вазифаси турибди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ТАШҚИ СИЁСАТ СОҲАСИДАГИ ХОДИМЛАР КЕНГАШИ

23 май куни СССР Ташқи ишлар министрлигида «КПСС XXVII съездининг ташқи сиёсат соҳасидаги қарорларини амалга ошириш борасида СССР Ташқи ишлар министрлиги марказий аппарати ва чет эллардаги муассасаларининг вазифалари тўғрисида» кенгаш бошланди. Кенгашга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзенинг доклади тақдим этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев катта нутқ сўзлади. Ҳозирги босқичда совет дипломатияси фаолиятининг шарт-шароитлари кенг таърифлаб берилди, ҳозир партия ҳал этаётган ва социалистик жамиятдаги ҳамда умуман дунёдаги катта-катта ўзгаришлар билан боғлиқ бўлган ички вазифалар — иқтисодий, социал, сиёсий, мудофаа, идеологик, маънавий вазифаларга узвий боғлиқ ҳолда унинг асосий йўналишлари ва формалари анализ қилинди.

Эришилган ютуқлар янги вазият асосида, энг муҳими эса танқидий баҳоланди, совет дипломатиясининг кейинги вақтлардаги тажрибаси партиявий талабчанлик билан кўриб чиқилди, КПСС XXVII съездининг стратегик йўлини амалга ошириш борасида унинг бутун практикасини такомиллаштиришга қаратилган чоралар белгиланди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретарлари А. Ф. Добринин, В. А. Медведев, А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири С. В. Червоненко, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, давлат фан ва техника комитетининг раиси Г. И. Марчук, СССР министрлари Б. И. Аристов, Б. И. Гостев, давлат ташқи иқтисодий алоқалар комитетининг раиси К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, ташқи ишлар министрининг, бошқа министрликлар ва идоралар раҳбарларининг ўринбосарлари, СССРнинг фавқулодда ва мухтор элчилари, бош консуллар, партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этмоқдалар.

* * *

24 май куни ташқи сиёсат ходимларининг кенгаши тугади. СССР Ташқи ишлар министрлиги чақирган бу кенгашда СССРнинг фавқулодда ва мухтор элчилари, бош консуллари, СССР Ташқи ишлар министрлиги марказий аппарати партия ташкилотларининг секретарлари, ходимлари, бошқа идора ва муассасаларнинг намояндалари КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг шу кенгашдаги нутқида ўртага қўйилган талаблар асосида КПСС XXVII съездининг ташқи сиёсат соҳасидаги қарорларини амалга ошириш вазифаларини муҳокама қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе якунловчи нутқ сўзлади.

(ТАСС).

Халқ контролининг вазифалари муҳокама қилинди

24 май куни СССР халқ контроли комитетининг республика, ўлка ва область комитетлари раислари иштирокидаги кенгайтирилган мажлиси бўлди. Халқ контроли органларининг КПСС XXVII съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. СССР халқ контроли комитетининг раиси А. М. Школьников доклад қилди.

Съезд қабул қилган қарорлар, фан-техника тараққиёти ва ишлаб чиқаришни интенсивлаш асосида мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг съезд ишлаб чиққан стратегияси барча комитетлар, группалар ва постларнинг, халқ контролерларининг иши учун, уларнинг контрол ва ижрони текширишни амалга ошириш соҳасидаги амалий фаолияти учун йўналтирувчи ва сафарбар этувчи программа эканлиги мажлисда таъкидланди.

Съезд ўртага қўйган вазифаларнинг янгилиги ва кенг миқёслилиги халқ контроли системасининг бу ерда самарали ишлашини, унинг катта-катта социал ва иқтисодий проблемаларни ҳал этишга киришишини, кўпроқ натижаларга эришишини талаб қилади. Мана шуларнинг ҳаммаси халқ контроли органларининг ишини яхшилаш, бу ишни ташкил қилишни такомиллаштириш, партиянинг янги кўрсатмаларига мувофиқлаштириш заруратини келтириб чиқаради. Ҳар бир комитет, группа ва пост, ҳар бир халқ контролери съезд қарорларини, шу йилги ва умуман ўн иккинчи беш йиллик план топшириқларини бажаришга ўзининг конкрет ҳиссасини қўшиши лозимлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди.

Комитет ва группалар контролнинг хатоликлар олдини олувчи характерини кучайтиришлари, кенг ошкоралигини таъминлашлари, халқ депутатлари Советларининг доимий комиссиялари билан, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ва идоралараро контролни амалга оширувчи бошқа давлат органлари билан алоқа ва баҳамжиҳат ҳаракатни мустаҳкамлашлари лозим.

Партия директивалари, совет қонунлари ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши учун мансабдор шахсларга нисбатан талабчанликни ошириш, давлат интизомини бузишда ва суиистеъмол қилишда, кўзбўямачиликда, бюрократизм ва сансалорликда, хўжасизлик ва исрофгарчиликда айбдор бўлган кишиларга нисбатан талабни кучайтириш ва бунинг учун қонуннинг бутун кучини, халқ контроли органларига бериб қўйилган ҳуқуқларни ишга солиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Халқ контролининг энг оммавий бўғини — группалар ва постларнинг ишини яхшилаш чора-тадбирлари белгиланди. Уларнинг ҳозир ўтказилаётган ҳисобот ва сайловлари контролерлар сафларини янада мустаҳкамлашга, уларнинг меҳнат коллективларидаги жанговарлиги ва ролини оширишга, уларни КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифаларни бажаришга сафарбар қилишга кўмаклашиши лозим.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

САҲИФА № 5 (289)

ХАРИДОРГИР ТОВАРЛАР КЎПАЙСИН

...Халқ контроли группаси аъзолари навбатдаги рейдда магазин ва корхона ўртасидаги шартномалар қандай бажарилаётганлигини текширдилар. Савдо ташкилотимиздаги 55 та магазиндан 7 таси бевосита корхоналар билан алоқа ўрнатган. «Қизил тонг», «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги» номли, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари, Чирчиқдаги «Ғунча», Ўрта Чирчиқ районидаги тикувчилик фабрикалари каби 12 та корхонада ишлаб чиқарилаётган кенг истеъмол товарларининг бир қисми тўғридан-тўғри шу магазинларга келиб тушади.

Ўрта Чирчиқ районидаги тикувчилик фабрикаси ўтган тўрт ой давомида магазинларга беш хил моделдаги аёллар халатидан 410 минг сўмлик етказиб бериши керак эди. Лекин фабрика раҳбарлари шартнома мажбуриятини муттасил бажармай келяптилар. Ўтган ойларда белгиланган халатларнинг 50 проценти ҳам магазинларга келиб тушмади. Келганлари ҳам пахмоқдан эскича фасонда тикилган эди. Ахир, ёз келаётган бўлса, пахмоқ халатни энди ким кияди деб ўйлашмайдими? Бунинг ўрнига чиройли гулли енгил материаллардан ёзбоп халатлар тикиб чиқаришса бўлмайдими?

Сифатсиз тикилган рангсиз халатларга бешта рекламация ёзилди. Корхонага 1,5 минг сўмлик жарима солинди. Текширув якунлари корхона вакиллари иштирокида муҳокама қилинди. Уларга харидорлар эътирозини етказдик. Шу рейд асосида маълум ўзгаришлар ясашга ваъда бердилар.

Шу текширувда назоратчилар «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги» номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган шимлар сифатига ҳам кўпгина эътирозлар билдирдилар. Корхонага битта рекламация ёзилди, 802 сўм миқдорида жарима солинди.

Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидан келаётган кўпгина саноат моллари сифати ҳам харидорлар талаби даражасида бўлмаяпти. Бирлашма асосан бизга шойи, кремплин каби қимматбаҳо материаллардан тикилган аёллар кўйлаги, плашчлар етказиб беради. Лекин уларнинг аксарияти харидоргир эмас. Моллар вақтида сотилмагач, сифатига путур етаверади. Кейин нархини туширишга мажбур бўламиз. Ҳар йили бирлашма молларнинг нархи икки марта туширилаяпти.

ПАРТКОМ ВА ГРУППА

Шуларни кўриб, бир фикр туғилади. Корхоналар техника контроли бўлими ходимларига нисбатан талабчанликни янада ошириш вақти келмадимикан?! Энди сон кетидан эмас, сифат кетидан қувиш керак. Шунда моллар омборларда туриб қолмайди. Назаримизда моллар сифатига баҳо берувчи техника контроли бўлимига холис ташкилотларнинг вакилларини қўйиш керак. Шунда сифатли ва брак моллар ўртасига кескин чегара қўйилади, бўлар-бўлмас товарлар сотишга чиқарилмайди.

Савдо ташкилотимизга қарашли базалар ва магазинларда 8 та халқ контроли группаси ва 9 та пост ишлаб турипти. Уларга 107 жамоатчи бирлашган. Назоратчиларнинг кўпчилиги коммунист ва комсомоллардир. Группа ва постлар олдиндан тузиб олинган план асосида турли йўналишлар бўйлаб рейд ва текширувлар ўтказмоқдалар. Оммавий рейдларда партком аъзолари, бош мутахассислар ҳам иштирок этишмоқда. Ҳар бир текширув якуни партком мажлисларида кўриб чиқиляпти, айбдорларга нисбатан тегишли чоралар кўриляпти. Бу йил ўтказилган комплекс текширувлар якуни бўйича 10 нафар раҳбар ходим огоҳлантирилди. Ўтган йил охирида эса тўрт раҳбар ходим қаттиқ жазоланган эди.

Партия комитети халқ контроли группалари ва постлари активлигини янада ошириш чораларини кўрмоқда. Бош группа ҳар кварталда бир марта партком мажлисларида ҳисоб бераяпти. Улар фаолиятини муҳокама қилиб, тегишли йўл-йўриқлар кўрсатаяпмиз. Шу боисдан ҳам рейд ва текширувлар самарадорлиги ошмоқда, йўл қўйилган камчиликлар тугатилмоқда.

Савдо корхоналаримиз орқали ўтган тўрт ойда қўшимча қарийб 300 минг сўмлик саноат моллари сотилди. Бундан буён ҳам савдо оборотини ошириш учун курашаверамиз. Бу курашда саноатчилар бизга ҳамкор бўлишлари керак. План ва топшириқларнинг бажарилиши кўп жиҳатдан улар тайёрлаётган моллар сифатига, харидоргирлигига боғлиқдир.

Н. АНДРЕЙКО,
«Таштекстильшвейторг» партия ташкилоти секретари.

● «ЎЗБЕКТЕКСТИЛЬМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси инженер назоратчилари тайёрланаётган машиналар сифатини яхшилаш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Суратда: тўқув машиналари махсус конструкторлик технологик бюроси пиштиш машиналари бўлимининг мудири Юрий Мирошниченко ва инженер Роман Бельцман тортиш приборлари ишини синаб кўрмоқдалар.

Р. Нуриддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

● *Область халқ контроли комитетида*

СИФАТСИЗ БУЮМЛАР КИМГА КЕРАК?

Область маҳаллий саноат бошқармаси ва унга қарашли айрим корхоналар халқ истеъмоли буюмлари сифатини ошириш ҳамда етказиб бериш интизомини мустаҳкамлаш юзасидан берилган топшириқларни кўнгилдагидек бажармаяптилар. Капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, янги техника ва илғор технологияни жорий этишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Бунинг натижасида кўпгина ҳолларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати талабга жавоб бермаяпти.

Кейинги пайтларда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифати текширилганда уларнинг 70 проценти стандарт талабига жавоб бермаслиги маълум бўлди. Техника контроли бўлими ходимлари ўз вазифаларига совуққонлик билан қараётганликлари оқибатида брак маҳсулотлар ҳам савдога чиқариб юборилаяпти.

Кейинги пайтларда савдо ташкилотларидан корхонага 30 та шикоят хати тушди. Бунинг эвазига корхона 32,2 минг сўмлик жарима тўлади. Айниқса, Оққўрғон тўқимачилик-галантерея, Олмалиқ гилам, Калинин хўжалик-рўзғор буюмлари, Бекобод тикув фабрикалари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифати мутлақо талабга жавоб бермаяпти.

Ишлаб чиқариш ёмон ташкил этилаётганлиги, технология интизоми устидан назоратнинг бўшлиги, контроль-ўлчов асбобларини ўрнатиш, сифатни бошқарув системасини жорий этишга эътиборсизлик қилинаётганлиги учун ҳам шундай хунук ҳоллар келиб чиқмоқда. Кейинги йилларда ялпи маҳсулотда давлат Сифат белгиси олган буюмлар салмоғи кескин камайиб кетди.

Область халқ контроли комитети ўтказган текширув давомида бошқа камчиликлар ҳам аниқланди. Маҳсулот турлари бўйича белгиланган планлар кейинги йилларда бажарилмай келаяпти. Ишлаб чиқаришга алоқаси йўқ харажатлар кўпайиб бораяпти. Цехларни реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш, ишлаб чиқаришни жадаллаштириш юзасидан белгиланган тадбирлар бажарилмай қолаяпти. Бу ҳоллар бошқарма бошлиғининг ўринбосарлари С. Тожиев ва Б. Орифжоновнинг бепарволиги оқибатида келиб чиқмоқда. Бошқарма бошлиғи С. Муталов ҳам корхона раҳбарларига нисбатан талабчанликни бўшаштириб юборган. Назоратнинг сустлиги учун тармоқ кўрсаткичлари пасайиб бораяпти.

Область халқ контроли комитети мажлисида текширув якунлари атрофлича муҳокама қилиниб, бошқарма бошлиғининг ўринбосари С. Тожиевга қаттиқ виговор эълон қилиниб, бир ойлик маоши ҳажмида пул начети ёзилди. Бошқарма бошлиғининг ўринбосари Б. Орифжоновга виговор эълон қилинди. Халқ контроли группасига белгиланган тадбирларнинг тўла бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатиш, маҳсулот сифати ва иш самарадорлигини ошириш вазифаси топширилди.

ҚАЕРДАСИЗ, НАЗОРАТЧИЛАР?

Нонингиз ўзингизга буюрсин

Ишдан қайтишда албатта Халқлар дўстлиги майдонидаги «Ташхлебторг»га қарашли 71-магазинга кириб ўтаман. Уйимиз шу ерга яқин. Бир гал кирсам нон ҳали келмабди. Кутиб-кутиб кетдим. Эртасига кирсам пештахталарда суви қочган, орқаси куйган, ичи хом нонлар турибди. Танлаб-танлаб дурустроғини тополмадим. Шундан кейин аччиғим келиб катта сотувчи Раҳбар Абдуллаевага юзландим, шикоят дафтарини сўрадим.

— Бизда нима айб, — деди сотувчи. — Чала пишган бу маҳсулотлар бизнинг қўлдан чиққан эмас. Уларни 3-, 4-нон заводлари юборган. Арзингизни шу корхона раҳбарларига айтсангиз ўринли бўлар эди.

Чамаси Раҳбархонга мендан олдин ҳам харидорлар аччиғини сочиб кетган экани, бир-икки қаттиқ-қаттиқ гапириб юборди. Кейин ҳовридан тушиб дилидаги бор гапни тўкиб солди.

— Аввало нон белгиланган вақтда етиб келмайди,— деди у. — Экспедиторлар бунинг учун 3-автокомбинат шофёрларини айблашади. Чунки улар белгиланган вақтда заводга етиб келмас экан. Нон сифатига эътироз билдирсангиз цехдаги печлар эски, ишчи кучи етишмайди, реконструкция қилишга вақт йўқ деган баҳоналарни қалаштириб ташлашади.

Бир куни 4-заводдан олий сортли нон олиб келишди. Қарасам, ҳеч олий сортга ўхшамайди. Жаҳлим чиқиб накладнойга «Сифатсиз нон ишлаб чиқариш увол эмасми, харидорлар олдида уялмайсизми?» деб ёзиб юбордим. Барибир ўзгариш бўлмади. Ҳар ойда ўрта ҳисобда бир тонна нон сотилмай қоляпти. Сифатсиз нон халққа эмас ўзингизга буюрсин, деб заводга қайтариб юборяпмиз.

Ҳайронман, наҳотки 3-, 4-нон заводларида сифат учун жон куйдирувчи кишилар топилмаса. Унда халқ контроли группалари аъзолари қаёққа қарашяпти. Ахир улар энг аввало сифат учун жавоб беришлари керак-ку!

Сотувчининг эътирозлари тўғри эди. Унинг куйиб-пишганича бор. Тўғри, нон сифатини яхшилаш бир кишининг қўлидан келмайди. Бунинг учун «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ёрдамчи ташкилотлар билан ҳамкорликда сифатли нон ишлаб чиқариш ва уни харидорларга ўз вақтида етказиб бериш чораларини кўришлари керак. Кучлар марказлашмаса сифат оқсайверади. Сифат оқсамаслиги учун халқ контроли группалари, барча назоратчилар синчков бўлишлари, кўз илғаган барча камчиликларни тугатишга ҳаракат қилишлари зарур.

У. МУҲАМЕДОВ,
Тошкент метрополитени ишчиси, халқ назоратчиси.

Актив жамоатчилар

● ТОШКЕНТ шаҳар Совети депутати Галина Феоктистова подшипниклар ремонти заводида илғор силлиқловчи — прессловчи бўлиб ишлайди. У жамоат ишларини жон-дили билан бажаради. Коллектив илғор ишчини халқ контроли группаси аъзолигига сайлаган. Депутат назоратчи ўтказилаётган рейдларда актив иштирок этиб, кўпгина камчиликларнинг олдини олиб қолаяпти.

● ТОШКЕНТ экскаватор-тажриба ремонт механика заводида жамоатчи ишчилар оз эмас. Кранчи Райҳон Темирянова уларнинг бири. Райҳон Собир Раҳимов район Совети депутати сифатида ҳам, корхона халқ контроли группаси аъзоси сифатида ҳам қизғин фаолият кўрсатаяпти. Унинг таклифи билан вақтдан ва хом ашёдан самарали фойдаланишнинг энг маъқул йўллари жорий этилаяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

ЮЛҒИЧНИНГ ЮЗИ ШУВУТ

РАЙОН ПРОКУРАТУРАСИ ВА ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ ҚЎШМА РЕЙДЛАРИДАН

Район прокуратураси ва ва халқ контроли комитети ўтказган навбатдаги текширувда халқ маорифи ишини пухта биладиган мутахассислар жалб этилди. Мақсад — халқ маорифи бўлимининг кечки (сменали) ва сиртқи мактабларида, ўқув-консультация пунктларида совет қонунчилиги ва молиявий интизомга қандай риоя этилаётганлигини текширишдан иборат эди. Рейд давомида 1, 2, 3-кечки ва 1-сиртқи мактабларда давоматнинг ниҳоятда пастлиги маълум бўлди.

Текширув ўтказган куни 4-ўқув-консультация пунктига 41 ўқувчидан атиги 5 киши, 13-ўқув-консультация пунктига эса 1 киши келди. Шундай паст давоматни 14-, 46-ўқув-консультация пунктларида ҳам кўрдик.

Белинский номли 2-сиртқи мактаб (директори И. Абдураимов), Макаренко номли 3-кечки ўрта мактаб (директори Қ. Ёралиев) ҳузуридаги ўқув-консультация пунктларида аҳвол бундан ҳам ёмон эди. Ўқувчилар у ёқда турсин, ҳатто ўқитувчилар ҳам ишга кечикиб келишни одат қилиб олишган. Ўша куни Белинский номли 2-сиртқи мактабнинг 31-ўқув-консультация пункти ўқитувчиларидан 4 киши биринчи дарсга кечикиб келди. Макаренко номли 3-кечки ўрта мактаб ўқитувчилари эса ўтилмаган дарсларни ҳам ўтилди деб журналга ёзиб қўйишга ўрганиб олишган.

Текширув давомида Ломоносов номли 1-кечки ўрта мактабнинг 38-ўқув-консультация пунктида нохуш ҳолнинг гувоҳи бўлдик. 11-синф ўқувчиси Баҳром Қўшниёзов ўтган йилнинг ноябрида Совет Армияси сафига чақирилган эди. Унинг синфдоши Холида Эшбоева эса октябрь ойида Ғалаба районига келин бўлиб тушган эди. Шу бўйи ҳар иккала ўқувчи мактабни тарк этди. Табиийки, улар ўша кунлардаёқ рўйхатдан чиқарилиши ва ўқитувчиларга ҳақ тўлашнинг янги тартиби жорий этилиши керак эди.

Афсуски, бундай бўлмади. 11-синфга дарс берган М. Маматқулова, К. Букабоева, А. Букабоева, Х. Ғозибеков каби ўқитувчилар ўз фанларидан синфда йўқ ўқувчиларга ҳам уч ойгача хаёлларига келган баҳони қўйиб бораверишган. Бунинг эвазига салкам 200 сўм ҳам олишган.

Бу «тажриба»дан шу мактаб ҳузуридаги 13-ўқув-консультация пункти ўқитувчилари ҳам хабар топишди. Уларда ҳам армия сафига чақирилган йигитлар бор эди. Ўтган йилнинг кузида Шуҳрат Абдураимов ва Улуғбек Йўлдошев синфдошлари билан ҳайрлашиб хизмат бурчини адо этиш учун жўнаб кетишган эди. Дилором Сайдиматова ва Гулнора Хабибова эса турли сабаблар билан машғулотларга қатнамай қўйдилар. Лекин ўқитувчилар уларни рўйхатдан чиқаришга шошилмадилар. Ўқув нинг иккинчи ярим йиллигида ҳам йўқ ўқувчиларга баҳо қўйиб бордилар. Бу баҳолар уларга жарақ-жарақ пул келтирди. Нафси ҳаккалак отган «педагоглар» шундай қинғир йўллар билан давлатнинг 670 сўм 32 тийинини жиғилдондан ўтказиб юборишди.

Жамоатчи активлар ўтказган текширувдан сўнг юлғичларнинг бутун кирдикорлари фош бўлди. Давлатга келтирилган зарар тўла ундириб олинди. Ўзлари нинг кўпчилик олдида изза бўлганлари қолди.

● ВРАЧ: — Отахон, бу ерда чўзилиб ётган билан одам тузалмайди, уйдан дори-дармон топтириб келинг!

М. Унгаров чизган расм.

Шунга ўхшаш воқеа район марказий касалхонасида ҳам рўй берди. Айрим айёр врачлар дори-дармонларни бутунлай беморлар елкасига юклаб қўйишганди. Давлат томонидан берилган қимматли препаратларни эса «бирор кунимизга яраб қолар» деб чап чўнтакка урганларича чиқиб кетишарди.

Буларнинг ҳаммаси палаталарга бирма-бир кириб беморлар билан суҳбат ўтказганимиздан кейин маълум бўлди. Мурод Очилов травматология бўлимининг 7-палатасига келтирилганида аҳволи анча оғир эди. Уни кўрган врач ҳар бири 0,25 граммлик 20 шиша ампилициллин антибиотигини топиб келишни буюрди. Эртасига 40 та ампиокс таблеткасини, ҳар бири 150 миллиграммлик 4 та цефорин ампуласини буюрди.

Жон оғриб тургандан кейин ҳеч нарса кўзга кўринмас экан. Беморнинг қариндош-уруғлари пул чангаллаб дорихонама-дорихона югуриб, врач айтган дориларнинг ҳаммасини муҳайё қилишди.

Бошқа беморлар ҳам шундай йўллар билан даволана бошлашди. Врач қўшни палатада ётган Сайёра Қўшбоевага реоперин топиб келишни топширди. «Озод» колхозининг кекса аъзоси, Улуғ Ватан уруши ветерани, бемор Абдусаттор Хонтўраевга укол қилиш учун бутун касалхонада пенициллин топилмабди. Унинг фарзандлари арзимаган шу дорини ҳам район марказидаги дорихонадан сотиб олиб келишга мажбур бўлдилар. Солдатское шаҳрида истиқомат қилувчи бемор Клава Пакка ҳам қариндошлари 20 ампула кальций хлор келтириб бердилар.

Шунга ўхшаш гапларни бошқа беморлардан ҳам эшитдик. Касалхонанинг болалар бўлимида янада хунукроқ воқеанинг гувоҳи бўлдик. 4-палатада ётган 8 ойлик Феруза Медусовага пенициллиндан укол қилиш ва бошқа хил дорилар бериш тавсия этилган эди. Лекин пенициллин йўқлиги учун унинг ўрнига кунига 3 маҳал ампиокс бериш тайинланди. Лекин, беморга бир марта шу дори берилди-ю, кейин унутилди.

Текширув давомида жамоатчилар яна кўпгина камчиликларни очиб ташладилар. Соғлиқни сақлаш муассасаларида қонун талаблари қўпол равишда бузилаётганлигини исботладилар. Маҳаллий партия, совет органлари шу текширув асосида шошилинч тадбирлар ишлаб чиқдилар. Район марказий касалхонаси ва унинг бўлимлари ишчан, ҳалол, тадбиркор кадрлар билан мустаҳкамланди. Беморларга эътиборсизлик билан қараган, бор дори-дармонларни йўққа чиқариб одамларни оворai-сарсон қилган таъмагир, бағри тош врачлар тегишли жазоларини олдилар.

А. МОГАМЕДОВ,
Оққўрғон район прокурори, 2-класс юристи.

КОРХОНАГА ҚАЙТАРИБ ЮБОРИЛДИ

Тошкент сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Янгийўлдаги 3-корхона цехларида тайёрланаётган маҳсулотлар кўпинча савдо пештахталарида қолиб кетяпти. Улар сифатсиз бўлганлиги учун одамлар севиб харид қилмаяпти.

Ўтган йили савдо ташкилотлари 39 марта маҳсулотни корхонага қайтариб юборди. Сифатсиз сут маҳсулотларини қайта ишлашга яна анча маблағ ва ишчи кучи сарф бўлди. Маҳсулотнинг бир қисми эса яроқсиз ҳолга келиб қолди. Бундан корхона анчагина зарар кўрди.

3-корхонадаги технологик ускуналарнинг каттагина қисми контроль-ўлчов приборлари билан жиҳозланмаган. Сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологиясига амал қилинмаяпти. Иш жойларида технологик инструкциялардан кўчирмалар осиб қўйилмаган. Сметана ва творог тайёрлаш жараёнида доимий назорат қилинмайди. Шулар оқибатида маҳсулотнинг каттагина қисми сифатсиз тайёрланмоқда.

Корхонага келаётган хом ашё ҳисоб-китобида ҳам тартиб йўқ. Корхона мудири В. Охунов ишдаги камчиликларни тугатиш юзасидан зарур чоралар кўрмаяпти, маҳсулот сифатини яхшилаш ишлари билан мутлақо шуғулланмаяпти.

Область халқ контроли комитети Тошкент сут комбинати бўйлаб ўтказган яна бир текширувда 11 хил маҳсулот стандарт талабларига тўла жавоб бермаслиги аниқланди. Маҳсулотларнинг бир қисмида сифат кўрсаткичлари бузилган. Назоратчилар ачиб қолган 8 тонна простаквашани бракка чиқардилар. Пакетларга қуйиб чиқариладиган сутнинг ҳам салкам уч проценти яроқсиз деб топилди.

Тошкент сут саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори вазифасини бажарувчи Н. А. Муҳиддинов технология интизоми бузилаётганлигини кўра-била туриб, таъсирчан чоралар кўрмаяпти, ўз қарамоғидаги корхоналар иши устидан пухта назорат ўрнатмаяпти. Шундай камчиликлар учун область халқ контроли комитети мажлисида унга виговор эълон қилинди. Келтирилган зарарнинг маълум қисмини қоплаш учун бир ойлик маоши ҳажмида пул начети ёзилди. Ишлаб чиқаришга раҳбарликнинг уддасидан чиқа олмаганлиги, хўжасизликка йўл қўйганлиги, санитария режимини бузганлиги учун В. Охунов вазифасидан четлаштирилди.

Социалистик мулк дахлсиз

СУМКАНИ ОЧИНГ-ЧИ...

Дарвоза олдига келиб қолган паррандабоқарлар назорат пункти ёнида турган нотаниш кишиларга кўзлари тушди-ю, ўзларини қаёққа олиб қочишни билмай қолишди. Бугун навбатдаги рейд эди. Дарвозадан чиқаётган ҳар бир ишчининг сумкаси текшириб кўриляпти. Чунки кейинги пайтда тухумнинг чўғи камайиб қолди. Товуқлар тухумдан чиқдими, деб ўйлашса ҳали бунга эрта эди. Шу боисдан назоратчилар дарвоза олдида туриб, ичкаридан чиқаётган ишчиларнинг қўлидаги «отриқча» юкларни текшириб кўришга қарор қилдилар.

— Қани, сумкангизни очинг-чи?

Паррандабоқар Насиба Раҳимова истар-истамас сумкасини стол устига қўйди. Назоратчилар очиб қарашса 35 та тухум уч қатор қилиб тахланган экан. Буни кўриб унинг орқасидан келаётган Васфия Алитарова ва Валентина Маметова қўлларидаги сумкани яширишга жой тополмай қолишди. Чунки улар ҳам 15-20 тадан тухумни кишибилмас қилиб сумка остига жойлаб олишган эди.

Бундан олдинроқ бўлиб ўтган рейдда ҳам паррандачилик фабрикаси ишчиларидан бир группаси қўлга тушган эди. Лекин улар тавба-тазарруқ қилиб қутулишди. «КПСС XXVI съезди» номли фабрика раҳбарлари паррандабоқарлар билан ўзлари алоҳида «гаплашиб» қўйишга ваъда қилишди. Ўшанда фабрикадаги гап кўчага чиқмади. Назоратчилар биринчи гал кечиришди.

Лекин нохуш ҳол паррандабоқарлар учун сабоқ бўлмаган экан. Бугун яна «ўрганган кўнгил ўртанса қўймас», деб қўлга илинган тухумларни ўмариб кетишяпти. Энди уларни ҳеч ким кечирмайди. Қилмишларига яраша жазоларини оладилар.

Ташимачилик Тўйтепа нон комбинатида ҳам одат тусига кириб қолган. Рейд ўтказилган куни комбинат дарвозаси ёнида беш киши қўлга тушди. Уларнинг сумкасидан 25 буханка нон чиқди. Нариroқда буни кўриб турган бошқа ишчилар ўзларича бир ҳийла ишлатмоқчи бўлишди. Сменадан сўнг 38—12 ТШТ номерли «ГАЗ—51» автомашинаси дарвозадан секин чиқиб кетди. Лекин у кўп юрмай қуюқ дарахтлар остига бориб тўхтади. Орқадан етиб келган мастер Нина Азикова, хамир қорувчи Татьяна Азикова, қолипловчи Матлуба Пўлатова ва бошқалар ичкарида одамларнинг кўзини шамғалат қилиб, машинага ташлаб қўйишган нонларини секин-аста санаб олишди. Уларнинг ҳар бирига тўрт буханкадан нон тўғри келди.

Хўжасизлик ва лоқайдликка йўл қўйилган корхоналарда ташимачилар кўпайиб боряпти. Корхоналарнинг халқ контроли группалари аъзолари бундай майда ўғриликларни кўрсалар ҳам ўзларини кўрмасликка олишяпти. Ўрта Чирчиқ район ички ишлар бўлими, халқ контроли комитети ва «Машъал» газета редакцияси ҳамкорликда ўтказган рейдларда юлғичларнинг кирдикорлари фош бўлди. Лекин бунинг олдини олиш мумкин эди. Корхоналар раҳбарлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, халқ контроли группалари олиб бораётган тарбиявий ишлар кучайтирилса меҳнат коллективлари шаънига доғ тушмасди.

М. БОЗОРАЛИЕВ,
«Машъал» газетаси мухбири.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Яна қанча муҳлат керак?»

Газетанинг шу йил 4 апрель сонидаги фотоайбномада Орджоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозининг трактор паркидаги тартибсизликлар танқид қилинган эди.

Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Г. Миразимовадан олинган жавобда ушбу материал совхоз партия ташкилотининг мажлисида муҳокама қилинганлиги айтилади. Қишлоқ хўжалиги техникасини сақлаш ва ундан унумли фойдаланишда камчиликка йўл қўйганликлари учун техника паркининг механиги У. Ерназаровга ҳайфсан эълон қилинган. Бош инженер Р. Содиқов огоҳлантирилган. Совхозда техника воситаларини сақлашга, улардан самарали фойдаланишга, мавжуд камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Район агросаноат бирлашмаси Советининг навбатдаги йиғилишида райондаги барча хўжаликларда қишлоқ хўжалиги техника воситаларини сақлаш, улардан фойдаланиш масаласи кўрилади.

«БЕБОШ КАМАЗЛАР»

Юқоридаги сарлавҳали танқидий хабарга келган жавоблар илгари эълон қилинган эди. Яна шу мақолага «Узплодоовощтранс» ишлаб чиқариш автотранспорт бирлашмасининг бош директори Р. Қамбаровдан ҳам жавоб олинди. Унда камчиликка йўл қўйган шахсларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилганлиги айтилади.

Бош корхонанинг гараж мудири Н. Турдибоевга, эксплуатация бўлимининг бошлиғи М. Зонтовга, ҳайдовчи Д. Абдураҳмоновларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинган. Ҳайдовчи К. Турғунов машина бошқаришни рухсатсиз бошқа шахсга берганлиги учун маҳаллий комитет қарори билан ишдан бўшатилган.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА 1986 ЙИЛГИ ПАХТА ҲОСИЛИНИ МАШИНАДА ТЕРИШГА ВА ТАЙЁРЛАШГА ҲОЗИРЛИК КЎРИШ СОҲАСИДАГИ ЭНГ ЗАРУР ТАДБИРЛАР ҲАҚИДА

(Боши 1-бетда).

15 августгача бўлган муддат ичида зарур миқдордаги дала аэродромларини ишга тахт қилиб қўйиш тавсия этилди. 20 августгача ерда ишлатиладиган аппаратларни ва ишлаб чиқариш ходимларини етарлича шай қилиб қўйиш, уларга дефолиантлар билан ишлаш қоидаларини ўргатиш, албатта, медицина кўригидан ўтказиш, зарур миқдордаги коржома, махсус пойабзал, шахсий ҳимоя воситалари билан таъминлаш;

ғўза баргини тўктириш пайтида препаратлар сарфлаш нормаларига, қоришмалар тайёрлаш қоидаларига, шунингдек хавфсизлик техникасининг ҳамма талабларига риоя этиш, асосан заҳарли моддалари камроқ бўлган препаратларни ишлатиш;

пахта заводларини 25 августгача капитал ремонтдан чиқариш, тайёрлов пунктлари ва қуритиш-тозалаш цехларини, кичик механизация воситаларини тахт қилиб қўйиш; машинада терилган пахта келтирилиши биланоқ, ҳамма қуритиш-тозалаш цехларининг юксак унум билан ишлашига эришиш;

пахта тайёрлаш бошлангунча янги бунт майдончалари қўшимча равишда қурилишини, тайёрлов пунктларидаги иш зоналарига асфальт ётқизилишини, 7 та тайёрлов пунктини, 3 та қуритиш-тозалаш цехини, пахта сақланадиган 118 та омбор (бостирма)ни ишга туширишни таъминлаш;

пахта тозалаш саноати корхоналарини 1986 йил пахта ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлаш базасини тахт қилиб қўйиш учун зарур асбоб-ускуналар, запас қисмлар билан ўз вақтида таъминлаш чораларини кўриш белгиланди.

Ўзбекистон ССР Госплани билан Госагропромига паст навли пахтани қайта ишлашни кўпайтириш мақсадида шу йилнинг IV кварталидан бошлаб область агросаноат комитетларига пахта ишлаб чиқаришни навлар жиҳатидан планлаштириш, бунда навлар бўйича тола чиқиши ва хом ашё сарфига ва шунга мувофиқ равишда товар маҳсулот ишлаб чиқаришга асосланиб иш тутиш топширилди.

Колхоз, совхозларнинг ва пахта заводларининг раҳбарлари қуритиш-тозалаш цехларида пахтани топширишга тайёрлаш ва хом ашё асрашга оид профилактика тадбирлари учун тайёрлов пунктларига иш кучи ажратиш юзасидан белгиланган шартномавий мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминласинлар. Тайёрлов пунктларида ва пахта заводларида қабул қилинган пахтанинг тўла сақлаб қолинишини таъминласинлар, унинг саноат ва селекция навлари бўйича, терим турлари бўйича уруғлик ва техникавий хом ашёни эътиборга олиб тўғри комплектлаш устидан назоратни ташкил этсинлар, тола чиқиши натижалари ва унинг сифати учун пахта классификаторларининг масъулиятини оширсинлар.

Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетига, Главсредазирсовхозстройга, Ўзбекистон Давлат стандартлар комитетига, Ўзбекистон «Эталон» ишлаб чиқариш бирлашмасига, «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасига терим ишлари мавсумигача пахта заводлари ва тайёрлов пунктларида, колхоз ва совхозларда пахтанинг миқдор ва сифат кўрсаткичларини аниқлайдиган ўлчов воситаларини ремонт қилиш ва текширишни тугаллаш, тузилган шартномаларга мувофиқ лабораториялар учун приборлар етказиб беришни таъминлаш тавсия қилинди.

«Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси пахта тозалаш асбоб-ускуналари учун Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетига ажратилган номенклатура йиллик фондларининг 70 процентн ҳажмида запас қисмлар етказиб беришни 1986 йил 1 августгача таъминлаши лозим.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига, Ўзбекбирлашувга, республика Маданият министрлигига, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига, Соғлиқни сақлаш министрлигига ва Алоқа министрлигига пахта етиштириш, унинг ҳосилини териш ва тайёрлаш ишларида машғул бўлган колхозчиларни, совхозларнинг ишчиларини зарур моллар билан таъминлаш ва уларга намунали хизмат кўрсатиш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига, Агросаноат давлат комитетига, Маҳаллий саноат министрлигига ва бошқа идораларга республика қишлоқ хўжалик ходимларига сотиш учун коржома, қопқанорбоп газлама, чўян печлар ва йиллик фондларда кўзда тутилган бошқа зарур буюмларни ўз вақтида ишлаб чиқариб, матлубот кооперацияси ташкилотларига етказиб бериш тавсия қилинди.

Республиканинг қўриқ совхозларидан пахтани ўз вақтида ташиб олиш мақсадида Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё областларига пахта терими даврида прицепли пахта ташувчи автомобилларни юбориш топшириғи белгиланди.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига барча колхозларда, совхозларда ва тайёрлов пунктларида ёнғин хавфсизлиги ҳолатини ва давлат ёнғин назорати органлари тавсия этган тадбирларнинг бажарилишини эртароқ текширувдан ўтказиш топширилди.

Агросаноат комплекси ходимлари касаба союзининг республика, область ва район комитетларига, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш ва уни рағбатлантиришнинг тўғри ва ўз вақтида ўтказилиши, уларнинг юксак унум билан ишлаши учун шароит яратилиши устидан, шунингдек меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси қоидаларига риоя этилиши устидан контролликни таъминлаш тавсия қилинди.

Пахтани юқори сифатли қилиб териш ва топширишнинг юксак суръатлари учун Қорақалпоғистон АССРни, областлар, районларни, колхоз, совхозларни, илғор механизаторлар ва теримчиларни рағбатлантириш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари таъсис этилади:

Қорақалпоғистон АССР ва областлар учун иккита Қизил байроқ;

районлар учун тўртта Қизил байроқ, шундан биттаси давлатга ингичка толали нав пахта топширувчи районларни рағбатлантириш учун ва битта Қизил байроқ — қўриқ районларни рағбатлантириш учун;

учта Қизил байроқ — совхозлар учун, шу жумладан битта Қизил байроқ қўриқ совхозларни рағбатлантириш учун ва битта Қизил байроқ ингичка толали нав пахта топширувчи совхозлар учун;

иккита Қизил байроқ — колхозлар учун, шундан биттаси ингичка толали нав пахта топширувчи колхозлар учун.

Кўчма Қизил байроқни ҳар ўн кунда бир марта топшириш белгиланди. Кўчма Қизил байроқларни бериш пайтида пахта тайёрлаш суръатлари, машина терими ва тайёрланган пахтанинг сифати эътиборга олинади.

Ингичка толали нав пахта етиштириш планига эга бўлган областлар бўйича якунларни чиқариш пайтида ўтказиш коэффициенти жорий этиш кўзда тутилди: Қашқадарё, Сурхондарё областлари учун — 1,3, Бухоро, Наманган ва Навоий областлари учун 1,5. Қизил байроқларни топшириш билан айни вақтда илғорларни мукофотлаш учун Қорақалпоғистон АССРга ва областларга 2000 сўмдан, районларга 500 сўмдан, совхозларга 300 сўмдан ва колхозларга 200 сўмдан пул ажратилсин.

Ингичка толали нав пахта териш ва давлатга топширишнинг юксак суръатлари учун кўчма Қизил байроқлар бериладиган районлар, колхозлар ва совхозларга мукофот ҳажмлари: илғорларни мукофотлаш учун районларга 700 сўм, совхозларга 500 сўм ва колхозларга 300 сўм миқдорида белгиланди.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетига шу йилги пахта ҳосилини машинада териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш қандай бораётганлиги устидан назорат ўрнатиш топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, ЎзТАГга, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига газеталарнинг саҳифаларида, телевидение ва радио орқали ғўза парвариши, янги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш ишларини мунтазам ёритиб бориш, олимлар, илғорлар ва мутахассисларнинг чиқишларини ташкил этиш тавсия қилинди.

Республика газеталарининг саҳифаларида «Ҳурмат тахтаси» таъсис этилиб, унга пахта тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажарган областлар ва районларни ёзиб бориш кўзда тутилди.

Иш жойларини аттестациядан ўтказиш

ИНТЕНСИВЛАШНИНГ БОШ ЙЎЛИ

«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Х. ШАГИЕВ билан суҳбат

ЎТГАН беш йиллик мобайнида тракторсозлар қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари 788 трактор, 241 прицеп, бир миллион сўмликка яқин эҳтиёт қисмлар етказиб бердилар. Ишлаб чиқариш ва маҳсулот сифатини бошқаришнинг янги системаларини жорий этиш, меҳнатнинг бригада формаларини такомиллаштириш эвазига ўн биринчи беш йилликдаёқ корхонанинг бир меъёрда ишлаши таъминланди, ишлаб чиқариш топшириқлари ва шартномалар бўйича маҳсулот етказиб бериш планларини узлуксиз бажаришга эришилди.

Бу натижаларга эришишда иш жойларини аттестация ва рационализация қилиш муҳим роль ўйнади.

Тарихга бир назар ташлайлик. Корхонада 1979 йили ўтказилган социологик тадқиқотлар иш вақтининг йўқотилиши, кадрлар қўнимсизлиги, дастгоҳларнинг бекор туриб қолиши ва сабабсиз ишдан қолиш ҳоллари асосан технология ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этиш даражасининг пастлиги туфайли содир бўлаётганлигини кўрсатди.

Масалан, 2-механика цехи станокчилари ноқулай шароитларда ишлашарди: цехда механизациялаш даражаси паст, дастгоҳлар қалаштириб ташланган, улар орасидан ўтиш амри-маҳол эди. Цехда ўтказилган инвентаризация пайтида бу ердаги ҳақиқий аҳвол яққол намоён бўлди. Коллектив кучи билан дастгоҳларнинг бир қисми бошқа жойга кўчирилди ва иш жойлари қайта планлаштирилди. Механизация ва автоматлаштириш воситалари ўрнатилди. Натижада меҳнат унумдорлиги 18 процентга ошди, 52 ишчи оғир операцияларни бажаришдан халос этилди.

Илк тажриба иш жойларини аттестациядан ўтказишни цехларнинг ўзида амалга ошириш етарли эмаслигини кўрсатди. Участкаларни планлаштириш, механизациялаш, қайта жиҳозлаш, ускуналарни янгилаш каби муҳим ишлар фақат комплекс тарзда, заводдаги барча хизматларнинг иштирокида ҳал қилиниши лозим. Бундан ташқари, иш жойларини аттестация ва рационализация қилиш самараси ташкилий, техник-иқтисодийгина эмас, балки социал-сиёсий тадбирларни амалга оширишни тақозо этади. Бирлашма партия комитети бу кўп қиррали ишга худди шу нуқтаи назардан ёндашди.

Очиғини айтганда, аввалига бироз қийинчиликларга дуч келдик. Айрим цехлар ва бўлимларнинг бошлиқлари иш жойларини аттестация қилишнинг комплекс системаси самарасига ишонмадилар, бу ишни ортиқча ташвиш деб билдилар. Шунингдек, бу тадбирларнинг аҳамиятини ишчиларнинг ҳаммаси ҳам тўлиқ тушуниб етишмаганди. Тушунтириш ва тарбиялаш учун партия комитети, цех партия ташкилотлари ташкилотчилик, ғоявий-сиёсий ишларнинг турли усул ва услубларини ишга солдилар.

Иш жойларини аттестация ва рационализация қилиш бўйича марказий комиссияга раҳбарлик қилиш, бош инженер И. Великийга топширилди. Партия, касаба союз активлари, барча асосий тармоқларнинг мутахассислари комиссия составига киритилди. Меҳнатни ташкил этиш ҳамда иш маданиятини яхшилаш соҳасидаги тадбирларда бирлашманинг кўпгина ишчилари ва инженер-техник ходимлари фаол иштирок этдилар. Бош механика бўлими бюро бошлиғи П. Анкуд, бош энергетика бўлими инженери С. Иванова, меҳнатни илмий ташкил қилиш лабораторияси катта инженери Н. Булакова, хавфсизлик техникаси бўйича катта инженерлар А. Полисмакова ва В. Кравцовалар шулар жумласидандир.

Иш жойларини анализ қилиш ишлаб чиқаришнинг энг қийин жойларидан бошланди. Жумладан, 20-темирчилик цехи газ печи ёқувчиларининг иш шароити оғир, меҳнат унумдорлиги паст эди. Бу масалани оқилона ҳал қилиш учун завод комиссияси астойдил ҳаракат қилди, талабчанлик, қатъийлик кўрсатди. Газ печлари ўрнига 9 та темирчилик индукцион қиздиргич ўрнатилди, иш жойлари қайта планлаштирилди, тайёр деталларни тахлаш механизациялаштирилди. Цехдаги 89 иш жойи аттестациядан ўтказилиб, етти киши бошқа участкага ўтказилди. Натижада меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ўсди, иш шароити ва маҳсулот сифати яхшиланди.

Цехларда аттестация ишларининг бориши махсус экранларда ёритиб борилди. Барча цехлар ва бўлимлар асосий фаолиятлари учун мукофотланаётганда аттестация натижалари эътиборга олинади. Бирлашмада уч йилдан бери иш жойларини аттестация ва рационализация қилиш борасидаги энг яхши ишлар кўрик-конкурслари ўтказилмоқда. Бу кўрикларда коллективнинг деярли барча аъзолари иштирок этаётганлиги ишчиларнинг ижодий фикрлаши ўсиб бораётганлигининг яққол намунасидир.

Коллектив социал тараққиётига, меҳнатни илмий ташкил этиш тадбирларини ҳаётга татбиқ этишга ғамхўрликнинг мисоли тариқасида 31-механика йиғув цехи партия ташкилоти фаолиятини кўрсатиш мумкин. Бу йил цех коллективи «Аттестация қилинган ҳар бир иш жойини авайлаб асрайлик» деган ташаббус билан чиқдилар. Бу билан улар Тошкент тракторсозларининг илғор тажрибалари, меҳнат анъаналари солномасида янги саҳифа очишга муваффақ бўлдилар. Цехдаги барча ишларда партия ташкилотининг роли яққол сезилиб туради. Аттестация ўтказиш цех комиссияси партия бюроси раҳбарлигида ишлайди. Бюро мажлислари, партия йиғилишларида комиссия аъзоларининг ҳисоботлари тинглаб борилмоқда. Цех бошлиғи ҳар ойда партия бюроси тавсиясига кўра аттестация ўтказиш ишлари хусусида тегишли ҳужжатлар тайёрлайди. Бу масала ҳар кварталда касаба союз комитети ва бригада совети йиғилишларида муҳокама қилиняпти. Партия бюроси секретари А. Белахов ва бошқа бюро аъзолари ҳам хизмат лавозимларига кўра аттестация комиссияси составига киритилганлиги туфайли уларнинг фаолияти айниқса самарали бўлаётир. Сўнгги икки йил ичида цехда 238 иш жойи аттестациядан ўтказилди. Меҳнат унумдорлиги ўсишининг 40 процентига ана шу тадбирлар самараси туфайли эришилди.

Муҳими бу ишлар меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини янада такомиллаштириш, бригадаларни йириклаштириш билан биргаликда олиб борилаётганлигидир. Ҳозир цехда 10 бригада меҳнат қилаётир. Бригада аъзолари рационализация ишларида фаол иштирок этишмоқда, цех комиссиясига ўз ишлаб чиқариш участкаларини талаблар даражасига кўтариш ҳақидаги конкрет таклифлар билан киришмоқда. Буларнинг ҳаммаси меҳнат қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратишга имкон берди; дастгоҳлар унуми оширилди, асбоблар, деталлар, тайёр маҳсулотлар турадиган столлар, иш участкалари хавфсизлик техникаси талаблари асосида қайта жиҳозланди. Ана шу тадбирлар цех коллективига ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш имконини берди. Жумладан, А. Жумақулов (партия группаси ташкилотчиси А. Бердибоев) ва С. Егоров (партия группаси ташкилотчиси Н. Йўлдошев) бошлиқ бригадалар меҳнат унумдорлигини ошириш беш йиллик планларини тўрт йилда бажардилар. Ана шу даврда Жумақулов бригадасида меҳнат унумдорлиги 30 процентга ошди, маҳсулот тайёрлашга кетаётган меҳнат сарфини камайтириш план топшириғи 112 процент ўринланди, 1220 сўмлик асбоблар тежаб қолинди.

26-механика-йиғув цехидаги М. Юсупов бошлиқ бригаданинг партия группаси ташкилотчиси С. Усмонов фидокор коммунистлардан. У етакчилик қилаётган партия группаси аъзолари иш жойларини аттестация қилишда, робот техникаларини жорий этишда актив иштирок этмоқдалар. Коллективда планда кўзда тутилган 28 ўрнига 23 киши ишлаётир. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина иш жойларини рационализация қилиш ёрдамида 27,5 минг сўмлик учта дастгоҳ қисқартирилди. Бригадада меҳнат унумдорлигининг ўсиши қарийб 120 процентга тўғри келяпти. Бригада бошлиғининг ўзи 5,5 минг сўмлик иқтисодий самара берадиган рационализаторлик таклифлари киритган. Меҳнатни ташкил этиш ва иш шароитининг яхшиланганлиги, соғлом маънавий муҳит яратилганлиги туфайли коллективда прогулчилик ва ишга кечикиб келиш каби ҳолларга барҳам берилди. Ўтган йили свердловсклик ишчилар бошлаган «Меҳнат интизомига — ишчи кафолати» ташаббусини бирлашмада биринчи бўлиб мана шу бригада аъзолари қўллаб-қувватладилар. Меҳнатни оқилона ташкил этиш одамларнинг ишга муносабатларига ҳам самарали таъсир этаётганлигини шундан ҳам кўриш мумкин.

7-механика-йиғув цехининг В. Слонский бошлиқ бригадаси ҳақида ҳам гапириб ўтиш жоиз деб ўйлайман. Бу ерда одамларни, ускуналар ва ёрдамчи воситаларни тўғри жойлаштириш ҳамда юксак иш маданияти туфайли юқори меҳнат унумдорлигига эришилди, беш йиллик план муддатидан бир йил аввал якунланди. Коммунистлар, меҳнат илғорлари ва агитаторлар илғорликка даъват этишда шахсий намуна кўрсатмоқдалар. Партия ташкилотининг жанговар ядроси эса коллективни ишлаб чиқаришдаги муҳим вазифаларни бажаришга сафарбар қилиш борасида конкрет тадбирларни амалга ошираётир. Ўзаро талабчанлик вазиятида бригада ҳар бир аъзосининг меҳнат унуми ва юриш-туришини, шу жумладан иш жойларини такомиллаштиришни маънавий баҳолашнинг аҳамияти ошди.

Бирлашмада бугунги кунда 430 бригада бор. Уларда корхона ишчиларининг 90 проценти меҳнат қилмоқда. Шу туфайли ҳам биз ҳар бир бригадага комплекс аттестациядан ўтказилган иш жойлари яратишни конкрет мақсад қилиб қўйганмиз.

Аттестация ўтказишга тор манфаатлар доирасида ёндашиб бўлмайди. Биз шу йўл билан ишлаб чиқаришни янада интенсивлашга ва корхонани ишчи кадрлар билан мустаҳкамлаб, коллектив турғунлигини таъминлашга эришмоқчимиз. Бугунги кунда биз бу ишнинг самаралари натижаларини қайд қилишимиз мумкин. Ўн биринчи беш йилликда асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқариш участкаларида 5804 иш жойи аттестациядан ўтказилди. Бу бирлашмадаги иш жойларининг 97,5 проценти демакдир. Корхона коллективи турғунлашди. Кадрлар қўнимсизлиги 1980 йилдаги 21 процент ўрнига 1985 йилда 8,7 процентни ташкил қилди, иш вақтини йўқотиш тенг ярмига қисқарди, маҳсулот сифати яхшиланди, меҳнат унумдорлиги эса пландаги 15,3 процент ўрнига 18 процент ошди.

Завод қиёфаси тубдан ўзгарди. Ҳар бир ишчида ўзининг доимий иш жойига давлат манфаати нуқтаи назаридан ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш туйғулари кучайди.

Бирлашма партия ташкилоти 1986—1990 йиллар мобайнида корхонани ривожлантириш программасини ишлаб чиқди. Ишлаб чиқариш системалари, робот техникаларидан фойдаланиладиган янги линиялар ва бошқа янги ускуналарни жорий этиш назарда тутилмоқда. Ишлаб чиқаришга 120 та робот ва манипулятор, 25 ишлов бериш маркази, рақамли программа орқали бошқариладиган 100 дастгоҳ, 55 механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган комплекс, 30 нозик ишларни бажарадиган техника жорий этиш планлаштирилган. Конструкторлик ва технология ишларини автоматлаштириш режалаштирилган. Бу бизга ишлаб чиқаришдан 1300 кишини озод қилиш, меҳнат унумдорлиги 41,8 процент оширишга эришиш имконини беради.

Ушбу жиддий вазифаларни амалга оширишда техникавий тараққиётни жадаллаштиришга хизмат қилаётган иш жойларини аттестациядан ўтказиш тадбирлари муҳим роль ўйнайди. Ўн иккинчи беш йилликда корпуслар, цехлар, участкалар, барча иш жойларини аттестация қилиш ниҳоясига етказилади. СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилоти ва маъмурияти олиб бораётган ташкилотчилик ҳамда тарбиявий иши ҳозир ана шу мақсадга қаратилган.

Вазифа — жамоат ишлаб чиқаришини интенсивлаш жараёнини ҳар жиҳатдан тезлаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги, маҳсулот сифатини оширишнинг янги резервларини топиш ва ишга солишдан иборат.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ ёзиб олди.

ПАРРАНДАБОҚАРЛАР УЧУН КОТТЕЖЛАР

ТОШКЕНТ паррандачилик фабрикасининг паррандабоқарларидан 16 оила янги қурилган коттежларга кўчиб ўтди. Замонавий усулда қурилган бу турар-жой биноларида ҳамма қулайликлар мавжуд. Табиий газ, ванна, мол боқиш учун алоҳида хона ва гараж бор.

Биноларни Оржоникидзе районидаги 3-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бинокорлари бунёд этдилар.

Н. ЗИЯМУҲАМЕДОВА.

АТРОФ-МУҲИТ МУСАФФО БЎЛСИН

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ПЛЕНУМИДАН

ПОЙТАХТ областимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиат ресурсларидан оқилона фойдаланиш масалалари борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Шу мақсадлар учун харажатлар йилдан-йилга кўпаймоқда. Ўн биринчи беш йилликда ўнларча миллион сўмлаб маблағ сарфланди. 1986—1990 йилларда эса у 49,2 миллион сўмликни ташкил этади. Бу аввалги беш йилликдагидан 29 миллион сўмлик кўп демакдир.

Табиатни муҳофаза қилишда ҳавони мусаффо сақлаш муҳим аҳамиятга эгадир. Шу мақсадда кўпгина саноат корхоналарида мавжуд қурилмаларни модернизациялаш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар амалга оширилди. Бу борада Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, «Узбекхиммаш» заводи ва Ангрендаги қурилиш материаллари комбинатида бажарилган ишлар ибратлидир. Масалан, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати 4-цехида тозалаш асбоб-ускуналари монтаж қилинди. «Узбекхиммаш» заводининг қуюв цехида фильтрлар ўрнатилди. Ангрендаги қурилиш материаллари комбинатида эса айланувчи печларда электрофильтрлар ишлай бошлади.

Куни кеча бўлиб ўтган табиатни муҳофаза қилиш жамияти область Советининг пленумида КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорлари асосида табиатни муҳофаза қилиш область жамиятининг вазифалари ҳақида доклад қилган область жамияти раисининг ўринбосари Т. Нурматов, Чотқол тоғ-ўрмон қўриқхонаси хизматчиси В. Есипов, табиатни муҳофаза қилиш жамияти Бўстонлиқ район бўлими масъул секретари В. Диденко, республика гидрометериология ва атроф-муҳитни назорат қилиш бошқармаси бўлим бошлиғи Н. Королева, Пискент район ижроия комитети раисининг ўринбосари, табиатни муҳофаза қилиш жамияти район Советининг раиси Д. Қурбонов ва бошқа нотиқлар шуни таъкидлашдики, бу борада амалга оширилган ишларни КПСС XXVII съездида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш юзасидан қўйилган катта вазифалар нуқтаи-назаридан баҳоланса, ҳали бу соҳада жуда кўп нуқсонлар борлиги, бу иш давримиз талаби даражасидан анча орқада эканлиги яққол кўзга ташланади. Масалан, кўпгина саноат корхоналарида маблағ ажратилмаганлиги, асбоб-ускуналарнинг етишмаслиги, пудратчи қурилиш ташкилотларининг қониқарсиз ишлаши туфайли ҳавони тозалашга қаратилган қатор муҳим тадбирлар бажарилмай қолмоқда. Область саноат корхоналари ва хўжаликларида сув ҳавзалари, атмосферага зарарли чиқиндилар чиқаришни камайтириш юзасидан белгиланган ташкилий-техникавий тадбирлар плани суст бажарилмоқда. Айниқса, бундай камчиликлар Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ химия заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида кўпроқ содир бўлмоқда.

Областда 11 та луб заводи мавжуд. Уларда ишлаб чиқариш эҳтиёжларига жами 53341 минг куб метр сув сарфланади. Ваҳоланки, фақатгина тўртта корхонада сувни тозалаш иншоотлари бор. Бироқ улар ҳам талабга жавоб бермайди. Сувни тозалаш коэффициенти жуда паст. Бунинг устига улардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Лаборатория изланишлари ҳам олиб борилмайди. Чунки бу соҳа мутахассислари йўқ.

Пленумда областимиздаги тоғ ўрмонларидан, шунингдек, қишлоқ хўжалигида ердан, турли химиявий дорилардан фойдаланишда ҳал этилиши лозим бўлган бир қатор муаммолар борлигини айтиб ўтилди.

Пленумда ташкилий масала кўрилди. Область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, область агросаноат бирлашмаси Советининг раиси Н. И. Гусаков табиатни муҳофаза қилиш жамияти область Совети президиумининг раиси қилиб сайланди.

Пленум ишида область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари О. Г. Айдаков, табиатни муҳофаза қилиш жамияти республика Совети раисининг ўринбосари О. А. Алимовлар қатнашдилар.

Қ. КАРИМОВ.

Халқаро ҳаёт

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда БМТ қуролсизланиш комиссиясининг йиллик сессияси ўз ишини тамомлади. Кун тартибида ядровий қуролланиш пойгасини чеклаш проблемаларини муҳокама қилиш асосий мақсад қилиб қўйилган. Хусусан, Совет Иттифоқининг планетамизда ядро қуролини батамом тугатиш тўғрисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг шу йил 15 январдаги баёнотида ифодалаб берилган конкрет таклифлари сессия қатнашчилари эътиборини ўзига жалб қилди. Айни вақтда комиссиянинг иши шуни кўрсатдики, АҚШ ва унинг Ғарбдаги иттифоқчилари қуролсизланиш соҳасидаги амалий тадбирларни муҳокама қилишга ҳамон тайёр эмаслар.

● ТОКИО. Кирибати Республикаси Совет Иттифоқи билан ўзаро фойдали муносабатларни ривожлантириш тарафдоридир. Тинч океаннинг жанубий-ғарбий қисмидаги мана шу кичик орол давлатининг президенти Иеремира Бабаи Япониянинг «Санкэй Симбун» газетаси мухбири билан суҳбатда шу ҳақда гапирди. **(ТАСС).**

ФАПЛАнинг УНИТА ШАЙКАЛАРИГА ҚАРШИ ОПЕРАЦИЯСИ

ЛУАНДА. (ТАСС). Ангола халқ озодлик қуролли кучлари (ФАПЛА) АҚШ марказий разведка бошқармаси ва ирқчи ЖАР хизматида бўлган УНИТА террорчи гуруҳи шайкаларига қарши муваффақиятли жанговар операцияларни олиб бормоқдалар. ФАПЛА қисмлари ва бўлинмалари кейинги икки ҳафта мобайнида Квандо-Кубанчо вилоятининг ўзидагина 50 га яқин газандани яксон қилдилар. Ғарб мамлакатларида ва Жанубий Африка Республикасида ишлаб чиқарилган кўп миқдордаги қурол-яроғ, ўқ-дори ва ҳарбий аслаҳа-анжом ўлжа олинди. Террорчилар зўрлик билан ҳайдаб кетган 80 деҳқон озод қилинди.

РЕАКЦИЯ ИТАЛИЯДА ҲАРБИЙ ТЎНТАРИШ ҚИЛИШНИ РЕЖАЛАШТИРГАН ЭДИ

РИМ, 26 май. (ТАСС). 70-йилларнинг бошларида Италия ҳарбийларининг энг реакцион доиралари АҚШнинг бевосита мадади билан мафия (уюшган жиноятчилик) ёрдамида давлат тўнтаришини қилишни режалаштирган эди, деди Палермо шаҳрида салкам 470 жиноятчи устидан ўтказилаётган суд мажлиси вақтида Сицилия мафияси жамоатларидан бирининг бошлиғи Лучано Лижо.

Унинг айтишича, 1970 йилнинг кўкламида бошқа икки нуфузли мафиячи — Томмазо Бушетта билан Сальваторе Греко фитначиларнинг илтимосини Лучано Лижога топширганлар. Тўнтариш ўтказилишидан АҚШ манфаатдор бўлган. Бутун мамлакатда қасддан тартибсизликлар чиқариш мақсадида АҚШ операцияни амалга ошириш учун 7—8 минг кишини ишга солишни мўлжаллаган. Бунинг учун бир неча миллиард лира пул ажратилган. Тўнтаришни ташкил этишда кўмаклашуви учун Лижога катта пул мукофоти ваъда қилганлар.

Мафия қўрбошисининг шоҳидлигини Италиянинг демократик жамоатчилиги ташвишланиб кутиб олди.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 24 май. (ТАСС). Сўнгги кунларда Ливандаги вазият мухолифлик қилаётган ҳарбий-сиёсий гуруҳлар ўртасидаги жанговар ҳаракатларнинг кучайиши билан характерланади. Юқори Метн районида қаттиқ тўқнашувлар бўлиб ўтди. Ливаннинг тоғлик районларида ва Бекаа водийсида артиллерия отишмалари бўлди.

Ғарбий Байрутдаги фаластинликлар лагерларида ҳам вазият беқарор бўлиб турибди. У ерда бўлиб ўтган тўқнашувлар оқибатида уч киши ўлди ва қарийб 30 киши ярадор бўлди.

Исроил авиациясининг Ливан территориясида айланиб учиши кескинликни кучайтирмоқда. Агрессорнинг самолётлари Байрут ва Жанубий Ливан осмонида товушдан ҳам илдам тезликда учиб ўтдилар.

Исроил босқинчилари Бекаа водийсининг жанубий қисмида ўз позицияларини мустаҳкамламоқдалар. Қўғирчоқ «Жанубий Ливан армияси» билан биргаликда улар Тнейра деган жойда янги истеҳкомлар яратдилар.

Ўтган кунлар мобайнида ливанлик ватанпарварлар Исроил босқинчилари ҳамда уларнинг «Жанубий Ливан армияси»даги гумашталарининг Таллат — Сувейда, Ойшия ва Маркаба аҳоли пунктлари районларидаги постлари ва позицияларига муваффақиятли ҳужумлар қилдилар.

Қабилалар зонасидаги аҳвол

КОБУЛ, 24 май. (ТАСС). БАХТАР агентлигининг хабар беришига қараганда, Покистоннинг шимоли ғарбий-чегара вилояти Чатрал районида маҳаллий маъмурларнинг бебошлиги оқибатида аҳвол қатъий кескинлашди. Покистон полицияси Гажар қабиласи хонадонларида ялписига тинтув ўтказмоқда. Маъмурларнинг бу ҳатти-ҳаракатига жавобан пуштунлар қўлга қурол олдилар. Полиция билан тўқнашув бўлиб ўтди. Ана шу воқеалардан кейин қабиланинг тўрт оқсоқоли қаллоблик билан олиб кетилди, маъмурлар бу йўлбошчиларни ўзлари билан ҳамкорлик қилишга муваффақиятсиз уриниб кўрдилар. Пуштунлар ультиматум тақдим этдилар, бу ҳужжатда, агар маъмурлар маҳбусларни озод этмас эканлар, Гажар қабиласи ўзини маъмурлар билан уруш ҳолатида деб ҳисоблайди, деб таъкидланади.

Чамар Кахун районида (Покистоннинг шимоли-жанубидаги вилоят)ин қўйган афғон аксилинқилобчилари маҳаллий аҳолига нисбатан бир қанча иғвогарликлар қилдилар. Душманлар Покистон маъмурларидан олинган озиқ-овқатни бозорга олиб чиқиб сотдилар, кейин эса камоматни қоплаш мақсадида Покистон маъмурларининг омборига ўт қўйдилар. Аксилинқилобчилар ўт чиққани учун айбни шу ён атрофда яшовчи деҳқонларга юкладилар. Бу деҳқонлар Покистон зиндонларида қаттиқ азоб-уқубатга солинди. Район аҳолиси маъмурлар вакилига талабнома йўллаб, деҳқонларнинг дарҳол озод қилинишини ҳамда ўз ерларидаги душман базаларининг тугатилишини талаб қилдилар.

● Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX халқаро Тошкент кинофестивали ер юзининг турли бурчакларидан келган санъаткорларни бир-бирлари билан яқинлаштирмоқда, уларнинг дўстлашиб кетишига қулай имконият яратмоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) кинофестиваль қатнашчилари ва меҳмонларидан Менгисту Негунилла (Эфиопия), Андрей Бородин (СССР), Несис Фарида (Бангладеш) ва Георгий Капралов (СССР)лар учрашуви.
А. Зуфаров фотоси

Сўз—фестиваль қатнашчиларига

КАТТА ШАРАФ

Адэйеме АФОЛАЙАН,
кинорежиссёр, (Нигерия):

— ОСИЁ, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг халқаро Тошкент кинофестивалида илк бор иштирок этаётган бўлсам-да, бу анжуман менга ёқиб қолди. Негаки, бу улкан ижодий кўрик доирасида ўтаётган хилма-хил тадбирлар — фильмлар кўриги, ижодий суҳбатлар, Ўзбекистоннинг эътиборга сазовор жойларини томоша қилиш, меҳмондўст халқингизнинг олтин қўли билан бунёд этилган маданият обидалари билан танишиш... хуллас, бу унутилмас учрашувлар бир умр ёдимдан чиқмайди.

Биз халқаро Тошкент киноанжуманига «Тақдир» номли бадиий фильм ва мамлакатимизда юз бераётган ижтимоий ўзгаришлар ҳамда Нигерия маданияти ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатли картиналар олиб келдик. Бадиий фильмнинг сценарий муаллифи ва режиссёри сифатида шуни айтишим керакки, у муайян даражада автобиографик характерга эга бўлиб, чинакам севги инсонни ҳар қандай оғир синовларга бардош беришга ўргатишини кўрсатишга ҳаракат қилдик. Бошқача айтганда, унда ўз тақдирини ўзи яратаётган ёшларнинг эзгу мақсад йўлидаги интилишлари ифодаланган. Албатта, томошабинлар бу картинани қандай қабул қилиши мени ижодкор сифатида ниҳоятда қизиқтиради.

Халқаро Тошкент кинофестиваллари биз, африкалик кинематографчилар учун ниҳоятда катта аҳамиятга эга. Негаки, бу кинофорумда қатнашаётган ижодкор қайси мамлакатга мансублиги, истеъдоди ва тажрибаси қай даражада бўлишидан қатъий назар бир-бири билан тенгдир. Шунинг учун ҳам дунёдаги энг тараққийпарвар санъаткорлар мазкур фестивалда иштирок этишни ўзлари учун катта шараф деб билишади. Мен уч қитъа мамлакатларининг ижодий кўриги ҳамиша ўз шиорига хизмат қилишини, энди ривожланаётган мамлакатлар кино санъати ижодкорлари учун ижод мактаби бўлишини истайман.

ИЛҲОМ БЕРУВЧИ АНЖУМАН

Аҳмад Муҳаммад ФАТТОҲ,
кинооператор, Миср делегациясининг бошлиғи:

— МЕН уч қитъа кинематографчиларининг халқаро Тошкент киноанжуманида 1972 йилдан буён қатнашиб келмоқдаман. Жуда кўп ҳужжатли картиналар ишлаган ижодкор сифатида шуни таъкидлагим келадики, бу фестиваль мен учун жуда ҳам қадрдон бўлиб қолди. Айниқса, 1976 йилда мазкур ижодий кўрикда намойиш этилган «Москва Носир билан видолашмоқда» ҳужжатли картинамнинг фестиваль дипломи билан тақдирланганини ҳамиша мамнуният билан эсга оламан. Негаки, ҳақиқий ижодкор учун бундан ҳам юксакроқ шараф, бундан ҳам юксакроқ бахт йўқ, деб биламан.

Шу ўринда яқинда «Аюб замонидаги ислом меъморчилиги» номли ҳужжатли картинамни ниҳоясига етказганимни айтиб ўтмоқчиман. Негаки, қайси бир даврда бўлмасин, инсониятнинг етук ақл-тафаккури ва захматкаш меҳнати туфайли яратилган маданият ёдгорликлари ҳамма халқлар учун баб-баравар қадрлидир.

Биз халқаро Тошкент фестивалининг кино бозорида режиссёр Ашраф Фаҳмийнинг «Мен ҳақимда сўрама» бадиий фильмини кўрсатмоқдамиз. Унда камбағаллиги туфайли эндигина туғилган чақалоғини сотишга мажбур бўлган кишиларнинг аянчли ҳаёти, чуқур маънавий кечинмалари ҳикоя қилинади. Ўйлаймизки, бу асар ҳам фестиваль қатнашчилари ва меҳмонларига манзур бўлади.

Фурсатдан фойдаланиб, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг муҳтарам ўқувчиларига ўзимнинг энг яхши тилакларимни йўллайман. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкентдаги кишига илҳом берувчи анъанавий кинофестивали қатнашчилари билан Қоҳирада ҳам учрашиш ниятидаман...

ТАЙЁРГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Халқ ижодиёти Бутуниттифоқ II фестивали область ташкилий комитетининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда область маданият бошқармасининг бошлиғи В. А. Евцов ахборот берди.

Шунингдек, фестивални ўтказишга тайёргарлик бўйича Оққўрғон район ижроия комитети раисининг ўринбосари О. Нишонов, Калинин район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Абдураҳмоновлар ҳисоботи тингланди. Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ва Ангрен педагогика институти студентларининг фестивалда иштироки тўғрисида область комсомол комитетининг биринчи секретари Ғ. Усмонхўжаев гапириб берди. Бу масала юзасидан Ангрен педагогика институтининг тарбиявий ишлар бўйича проректори Э. Рафикова, Тошкент қишлоқ хўжалик институти ижтимоий иҳтисосликлар факультетининг декани С. Сааковалар ҳам ҳисобот бердилар.

Ташкилий комитет Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган халқ ижодиёти Бутуниттифоқ II фестивалини ўтказиш бўйича шаҳар ва районлар ташкилий комитетларининг бир мунча иш қилганлигини қайд этди. Хусусан, Чирчиқ, Ангрен шаҳарлари маданий спорт комплексларида, Ғазалкент шаҳар, Пискент район маданият уйлари бадиий коллективлари бу борада анча ибратли тадбирларни амалга оширдилар. Бу маданий муассасаларда меҳнаткашларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказиш, халқ ижодкорлиги билан боғлиқ клублар ташкил этиш, айниқса ёшларни ҳар хил қизиқарли тўгаракларга жалб этишга эътибор ортди. Шу билан биргаликда, Калинин, Тошкент, Бўка, Орджоникидзе районларида, Нариманов шаҳрида фестивални ўтказиш тадбирларига етарли эътибор берилмаяпти, аҳолининг эҳтиёжлари ва қизиқишлари ҳисобга олинмаяпти. Халқ ҳунармандчилигига оид барча ҳаваскорларни жалб этиш ўрнига фақат бадиий ансамбллар чиқишларини уюштириш билангина чекланиб қолмоқдалар.

Йиғилишда область шаҳар ва районларида маданий спорт комплексларининг аҳволи ва уларда ишни ташкил қилиш юзасидан ахборотлар ҳам тингланди.

С. ҲАСАНОВ.

АГИТБРИГАДАЛАР КЎРИГИ

Тошкент области бадиий ҳаваскорлик коллективлари энг яхши агитбригадаларининг Чирчиқда бўлиб ўтган кўригида сатирик спектакллар, сиёсий памфлетлар кўрсатилди. Агитбригадалар ҳаваскорлик ижодиёти иккинчи Бутуниттифоқ фестивали кўригига атаб тайёрлаган концерт программаларини намойиш қилдилар.

Чирчиқ шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективи агитбригадасининг композицияси «Бизнинг умумий уйимиз» деб аталади. Совет кишиларининг тинчликка интилишлари, шу куннинг долзарб вазифалари ҳақида ҳикоя қилувчи сценарийни студия ҳаваскорларининг ўзлари — шаҳардаги саноат корхоналарининг ходимлари ёзганлар. Бу коллектив Оққўрғон районининг «Пахтакор-86» агитбригадаси билан биринчи ўринни эгаллади. Жюри ҳар икки команда сценарийси мавзунинг актуаллигини, режиссёрлик ечимларининг юксак ғоявий-бадиий даражада эканлигини муносиб баҳолади.

(ЎзТАГ мухбири).

ОҚ ЙЎЛ, ЙИГИТЛАР!

Яқинда Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхозда Совет Армияси сафига чақирилувчилар куни ўтказилди. Район комсомол комитети ва ҳарбий комиссариати ҳамкорлигида уюштирилган учрашувда ҳарбий комиссар А. Юнусов «Она-Ватанни ҳимоя қилиш совет гражданларининг муқаддас бурчи» мавзуида доклад қилди.

Шундан сўнг ҳарбий хизматга жўнаб кетаётганлар номидан Ш. Шомаҳмудов сўзга чиқиб, жонажон Ватанимизни ҳимоя қилиш ҳар бир совет кишисининг шарафли иши экани, ёшлар оталарнинг шонли анъаналари, жасоратини давом эттирувчи муносиб ворислар бўлиб етишишлари ҳақида тўлқинланиб гапирди.

М. ТУРОБОВ.

«НИЛУФАР» ҚУВОНЧ УЛАШАДИ

Ғазалкент шаҳар маданият уйи қошида «Лотос» («Нилуфар») ҳушёрлик клуби ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Лекин ана шу қисқа муддат ичида жамоатчилик асосида бу клубга бирлашган юздан ортиқ ишчи-хизматчилар, ўқувчи-ёшлар клуб олдига қўйилган вазифаларни жадаллик билан амалга оширишга киришдилар. Клуб аъзолари турар-жойларда, корхона ва муассасаларда ичкиликнинг зарари тўғрисида лекциялар уюштирмоқдалар, меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ўтказмоқдалар.

Яқинда «Ғазалкент» кафесида ўтказилган музикали бадиий кеча ҳамда қандолатчиларнинг конкурси ҳам клубнинг актив иштирокчилари томонидан уюштирилди. Конкурс ғолиблари Ш. Одинаева ва С. Поповалар клубнинг эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

А. ҲАКИМОВ.

МУҲАББАТ ЖИЛОЛАРИ

ВЬЕТНАМ КИНОСИ

Вьетнам киноси тарихига назар ташласак, уларнинг биринчи миллий бадиий фильми Ханойда 1959 йил 20 июлда намойиш этилган эди. У «Умумий дарёнинг соҳилларида» деб номланиб, режиссёрлар Нгуен Хонг Нги ва Фам Фиеу Зан, оператор Нгуен Даклар суратга олишган эди. Картина сценарийсини Суан Тунг билан Као Дин Бау ҳамкорликда ёзишганди.

Фильм номланишининг ўзида ҳам рамзий маъно бор. Умумий дарё — Бен Хай дарёси бўлиб, унинг жанубий томонида Хоай исмли қиз онаси билан яшайди, шимолий қирғоқда эса Ван исмли ёш ва ғайратли балиқчи йигит истиқомат қилади. Уларнинг ҳар иккаласи бошқалар қатори душманга қарши курашган, жангларда кўп марта учрашишган. Натижада, ҳар иккала ёш қалбда муҳаббат куртаклари пайдо бўлган. Ниҳоят, уруш тугаб, тинч ҳаёт бошланади. Хоай ва Ван бўлажак тўйга тайёргарлик кўра бошлайдилар. Худди шу куни Жанубий Вьетнам ҳокимияти Америка империалистларининг буйруғига биноан дарёни — мамлакатни Шимол ва Жанубга ажратувчи чегара деб эълон қилиб, унинг соҳилларидаги аҳолининг ҳар қандай алоқасини таъқиқлаб қўяди. Бироқ душманлар икки ёшни бир умрга ажрата олмайди. Ҳамқишлоқлари Хоай ва унинг онасини Шимолий қирғоққа ўтказиб қўйишади. Фильмда Хоай ролини гўзал ва чаққон қиз Финга ижро этади. У кейинчалик «Марҳум қолдирган ёдгорлик» фильмида ҳам бош қаҳрамон образини талқин этадики, уни нафақат вьетнамликлар, балки кўпгина чет эллардаги санъат мухлислари ҳам севиб қолишади.

1961 йили экранларга «Марҳум қолдирган ёдгорлик», «Фунинг умр йўлдоши» ва «Марказий линияда ёнғин» номли фильмлар чиқди. Бу картиналарнинг сюжетлари бир-бирига ўхшамаса-да, лекин уларда озодлик, инсонпарварлик ва тенглик каби ғоялар илгари сурилади. Мисол учун «Марказий линияда ёнғин» фильмини олайлик. У ёш режиссёрлар Фам Ван Хоа ва Ле Мин Хиенларнинг илк асари. Кинолента ҳарбий бурч ҳамда интизом, оддий халқнинг қаҳрамонлиги ҳақида ҳикоя қилади.

1959—1961 йиллар Вьетнам киносининг пионерлик даври деб аталади. Шундан сўнг мамлакатда бу борада катта тадбирлар амалга оширилди. Кўплаб ҳужжатли фильмлар пайдо бўлди. Тажрибали режиссёрлардан Фам Хуа, Нги Бу Сэн, операторлардан Ху Зи, Хуанг Мэ, Хан Зи, Данг Бай, актёрлардан Ти Бау, Лам Той, Конг Хуанг, Куй Ан, Тхань Хуанг актрисалардан Тхань Туй, То Уйен, Фи Онг, Ким Чи, Ча Жанг, Туе Минь каби ижодкорлар етишиб чиқди. Улар Вьетнам кино санъатининг юлдузларига айланишди. Кейинчалик экран юзини кўрган «Оқ кўзли қушча», «Икки солдат», «Тасодифан кузда», «Ти Хау», «Нгуен Ван Чой», «17-параллель», «Оналаримиз уйда бўлмаганда», «Ботқоқликдаги гулхан», «Атиргул операцияси» каби фильмлар вьетнам киноси ютуқларини намойиш этди. Айниқса, Америка бомбалари портлаб турган пайтда суратга олинган фильмлар орасида «Нгуен Ван Чой» кинолентаси катта муваффақият қозонди. Картина ўз халқи тилида афсоналарга айланган Нгуен Ван Чойнинг душманга қарши олиб борган кураши ҳақида ҳикоя қилади.

Ҳозирги кунда Вьетнам киночилари чет эл кинематографчилари билан ҳам ҳамкорлик қилишмоқда. СССР ва ВСР санъаткорлари биргаликда яратган ва яқинда экранларга чиқарилган «Ўлим координатлари» номли янги картина жафокаш Вьетнам халқининг американлик агрессорларга қарши олиб борган қаҳрамонона кураши ҳақида ҳикоя қилиб, она-замин ўғлонларини ҳушёрликка, мустаҳкам тинчлик учун матонат билан курашга даъват этади. Кинолентадаги ҳар бир воқеа ва деталь тарихий ҳужжатлар асосида қурилган бўлиб, Вьетнам халқи фарзандининг жасорати эса Совет Иттифоқида таълим олиб Ватанига қайтган Фонг образи орқали берилади.

Фильмда фақат Фонггина эмас, балки америка агрессорларига қарши кураш олиб борган ёшлардан тортиб қарияларнинг ҳам психологияси чуқур очиб берилган. Воқеалар кадрма-кадр ривожланиб бораркан, жанг майдонидаги воқеалар билан халқ жасорати уйғунлашиб кетади. Гўдакларини бағрига босганича қамишлар орасига яшириниб, тақдири нима бўлишини кутаётган кексалар, мурғаккина боласидан айрилган оналарнинг оҳу-зорлари, вайроналардан қазиб олинаётган мурдаларни кўрган томошабинларда урушга қарши нафрат уйғониши муқаррар. Ўлимга тик боқиб, Хайфонг портини миналардан тозалашга отланган бир гуруҳ жангчилар образи эса Вьетнам халқининг мардлиги тимсолидир.

Мазкур фильм Совет ҳамда Вьетнам кинематографчилари ҳамкорликда яратган биринчи картинадир. Фильм сценарийсини Александр Лапшин ва Хоанг Тин Ти ёзишган. Александр Галибин, Вьет Бао, Татьяна Лебедова ва Ле Ван каби актёрлар етакчи ролларни ижро этишган.

Вьетнамлик ижодкорлар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VIII халқаро Тошкент кинофестивалида режиссёр Ханг Шеннинг «Ер» (сценарий муаллифи Ань Дик) бадиий фильми, «Вьетнам тилини ўрганаётган одам», «Юз йиллик бамбук» қисқа метражли картиналари билан иштирок этгандилар. Ўйлаймизки, улар бугун Санъат саройида намойиш этиладиган «Қушлар қайтиши» бадиий фильмлари билан киношинавандалар эътиборини қозонишади.

О. НУРМАТОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

УЗБЕКИСТОН XX СПАРТАКИАДАСИДА

Митрофанов номли сув спорт саройида синхрон сузиш бўйича мусобақалар якунланди. Суратда: ҳурмат шохсупаси юқори поғонасида — ғолиб Тошкент шаҳри терма командаси аъзолари.
А. Зуфаров фотоси.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Ўтган якшанба куни СССР чемпионати иккинчи лига еттинчи зона коллективлари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар.

Халқободнинг «Соҳибкор» командаси Янгиерда маҳаллий «Янгиер» футболчилари билан учрашиб 3:1 ҳисобида ғалабага эришди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан якунланди. «Хоразм» — «Сурхон» — 1:0, «Целинник» — «Вахш» — 2:0, «Ёшлик» — «Хива» — 0:0, «Нефтяник» — «Косонсойчи» — 2:0, «Автомобилист» — «Пахтакор» — 1:0, «Олға» — «Геолог» — 3:0, «Олой» — «Зарафшон» — 1:4, «Шахтёр» — «Хўжанд» — 1:2.

Ўнинчи тур ўйинларидан сўнг Фарғонанинг «Нефтяник» (16 очко) ва Наманганнинг «Автомобилист» (14 очко) командалари пешқадамлик қилишмоқда. Соҳибкорчилар 13 очко билан турнир жадвалида учинчи ўринни эгаллаб туришибди.

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНАТИ

Шанба ва якшанба кунлари республика физкультура коллективлари командалари ўртасида футбол бўйича Ўзбекистон чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Трактор» командаси «Старт» коллективи билан учрашди. Тракторсозлар 3:0 ҳисобида ғалабага эришиб, пешқадамлик мавқеини мустаҳкамлаб олдилар. Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди. РФОСММ — «Металлург» (Олмалиқ) — 1:2, «Металлург» (Бекобод) — «Автомобилист» (Фарғона) — 1:2, «Техник» — «Ёш куч» — 1:0, «Факел» — «Бетонщчик» — 1:5, «Автомобилист» (Навоий) — «Бинокор» — 2:1, «Шаҳрихончи» — «Автомобилист» (Урганч) — 6:0, «Чортоқ» — «Автомобилист» (Ғаллаорол) — 2:1, «Экспресс» — «Гулистончи» — 3:0.

ОБЛАСТЬ ЧЕМПИОНАТИ

«А» группа

«Олмалиқ» — «Кооператор» — 5:2, «Шахтёр» — «Чимён» — 3:2, «Калинин» — «Сплав» — 4:1, «Ғалаба» — «Умид» — 1:2, «Бўка» — «Водник» — 1:1.

«Б» группа

«ЎзССР 50 йиллиги» колхози — «Экспериментальшчик» — 2:2, «Спартак» — «Оққўрғон» — 3:1, «ЎзССР 5 йиллиги» совхози — «Оҳангарон» — 1:2, «Цементчик» — «Автомобилист» — 2:2, «Халқобод» — «Кремль» — 3:0, Охунбобоев номли колхоз — «Заря коммунизма» — 5:2.

Еттинчи тур ўйинларидан сўнг «А» группада 11 очкодан тўплаган Наримановнинг «Водник» ҳамда Келеснинг «Умид» коллективлари, «Б» группада эса 10 очко жамғарган Янгийўл районининг «Спартак» командаси пешқадамлик қилишмоқда.

КУБОКДАН УМИД ҚОЛМАДИ

Футбол бўйича СССР кубогининг навбатдаги босқич ўйинларида Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Симферополда «Таврия» футболчилари билан учрашди. Ўйин 2:1 ҳисобида таврияликлар фойдасига ҳал бўлди. Самарқанднинг «Динамо» коллективи эса Львовда АСК «Карпати» футболчиларига 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Шундай қилиб республикамизнинг бу иккала коллективи ҳам кубок мусобақаларида иштирок этиш ҳуқуқидан маҳрум бўлди.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗКУЛЬТТОРГ»нинг
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИДА

Красногорск заводида тайёрланган «ЗЕНИТ-12 СД», «ЗЕНИТ-19» ва Киев заводида ишланган «КИЕВ-60ТТЛ», «КИЕВ-88 ТТЛ» маркали фотоаппаратлари етарли миқдорда бор.

«УЗКУЛЬТОРГ»нинг ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.

«ЧАЙКА» БИЛАКУЗУК СОАТИ

Қадим замонларда славян аёллари зийнат буюми сифатида билакка таққан гривна-жевак даврлар оша такомиллашиб бизнинг давримизгача етиб келган.

«ЧАЙКА» маркали билакузук соат ўша қадимий зийнат буюмини эслатади. Нафис ишланган бу халқа аёллар билагига ярашиб туради.

Баҳоси —34 сўмдан 46 сўмгача.

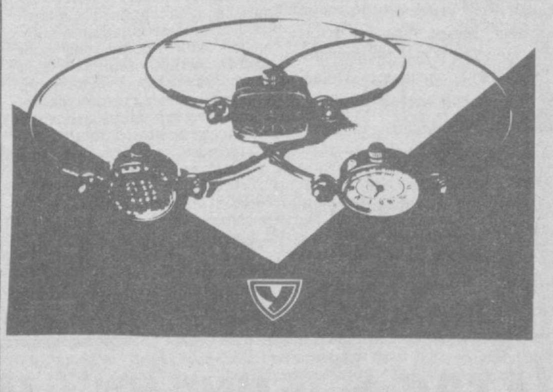

УГЛИЧ СОАТСОЗЛИК ЗАВОДИ.
«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

КОМИЛ ЁРМАТОВ НОМИДАГИ «ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ

ДАВЛАТ АРБОБИ УСМОН ЮСУПОВНИНГ ҲАЁТИ ВА ФАОЛИЯТИ ҲАҚИДАГИ

«ҲАЁТ МАЗМУНИ»

ФИЛЬМИНИ СУРАТГА ОЛИШ УЧУН ХУСУСИЙ КИШИЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРДАН

1930—1950 йилларда ишлаб чиқарилган енгил ва юк автомашиналарини

ПРОКАТГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Енгил автомашиналар («Бьюик»-1933 йил, «Эмка», «ГАЗ М-1», «Москвич-401», «ГАЗ-Л73» ва бошқалар).

Юк машиналари («ГАЗ-АА-1,5т», «АМО-3», «ГАЗ-М-115-0,5т», «ГАЗ-60», «ГАЗ-ММ» ва бошқалар).

Мурожаат учун адрес: 700065, Тошкент шаҳри, Чилонзор кўчаси, 1-уй. Телефон: 45-29-60. «Ҳаёт мазмуни» фильмини суратга олиш группаси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.